

GLAS

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Jugoslavija žaluje

Umrli je dr. Vladimir Bakarić

Pokopali ga bodo danes na zagrebškem pokopališču Mirogoj — Žalne svečanosti po vsej državi — Nenadomestljiva izguba za narode in narodnosti Jugoslavije

V nedeljo zjutraj je umrl podpredsednik predsedstva Socialistične federativne republike Jugoslavije, član predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, narodni heroj, junak socialističnega dela in rosilec številnih domačih in tujih odlikovanj, najožji sodelavec predsednika Tita, revolucionar, komandant revolucije in graditelj nove Jugoslavije, akademik, doktor Vladimir Bakarić. Skoraj pol stoletja je vztrajal v revolucionarni dejavnosti in pri uresničevanju njenih ciljev, kljub boleznim deloval do zadnjega trenutka svojega ustvarjalnega življenja. Hrvaški narod pa je z Bakarićem izgubil svojega velikega voditelja in organizatorja vstaje ter soustvarjalca povojnega socialističnega razvoja.

Pokojni Vladimir Bakarić se je rodil 8. marca leta 1912 v Veliki gorici pri Zagrebu. V hrvatskem glavnem mestu je končal pravo fakulteto in na njej tudi doktoriral. V trideseta leta sega začetek njegovega revolucionarnega delovanja. Leta 1933 je bil

sprejet v Komunistično partijo Jugoslavije. V ta leta segajo tudi začetki sodelovanja s Titom, s katerim sta ostala do zadnjega iskrena sodelavca in prijatelja, kakršni znajo biti le resnični revolucionarji in graditelji pravičnejšega sveta, sveta oblasti delavskega razreda. Bakarić je sodeloval pri vseh naših najpomembnejših odločitvah, krepko stal na svojih stališčih in grajal nasprotnike našega socialističnega samoupravnega razvoja. Graditelj vstaje v vsej državi in na Hrvaškem je bil, bil udeleženec obeh zasedanj Avnoja, bil član vojaškega in političnega vodstva in tvorec naše državnosti. Opravljal je najodgovornejše državne in partijske dolžnosti in s svojim velikim teoretičnim znanjem ter praktičnimi izkušnjami gradil naš sistem socialističnega samoupravljanja. Strpen je bil v dialogu in oster ter dosleden v uresničevanju demokratično sprejetih odločitev. Zato je bil cenjen in priljubljen med ljudmi ter spoštovan v tujini. Ostaja iskren bорец Titove Jugoslavije, eden velikih sinov naših narodov in narodnosti.

Velika izguba je njegova smrt, saj bi ga v sedanjem trenutku potrebovali. Vendar nam je zapustil dragoceno dediščino, neusahljiv vir znanja in primerov, kako premagati še tako velike težave.

Jugoslavija se dostojanstveno poslavlja od velikega moža, zadnjega iz plejade velikih Titovih bojevnikov, sodelavcev. Za njim žaluje rodna Velika gorica, Hrvatska, za katero je vedno dejal, da je njegov dom, in Jugoslavija, ki je bila zanj domovina. Danes opoldne bodo pokojnega Bakarića zadnjič ponesli po zagrebških ulicah, potem pa ga bodo položili k večnemu počitku na Mirogoju. Zadnje besede slovesa mu bosta izrekla predsednik predsedstva Hrvatske Jure Bilic in predsednik predsedstva SFRJ Petar Stambolić. V imenu nas vseh, ki smo velikega moža cenili in spoštovali...

Kako s samoprispevkom

Ljubljana — Sekretariat za informacije skupščine Slovenije sporoča, da bodo zbori slovenske skupščine osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o samoprispevku obravnavali 9. februarja. Predlog pa naj bi potem obravnavali v drugem letošnjem trimesečju. Sedanji zakon je zastarel, saj velja že deset let, zato ga je treba uskladiti z novo ustavo, novimi predpisi na področju planiranja in praktičnimi izkušnjami. Osnutek med drugim poudarja, da se samoprispevek lahko uvede samo za objekte, ki so v temeljih plana krajevne skupnosti, da samoprispevek lahko samo izjemoma uvaja občina in da je izglasovan, če zanj glasuje nad dve tretjini volilnih upravičencev. Osnutek razširja krog zavezancev plačevanja tudi na osebe, ki na določenem območju nimajo stalnega prebivališča, imajo pa tam nepremičnine, katerih uporabnost bi se potlej izboljšala. O osnutku zakona bodo kmalu začeli razpravljati v delegacijah.

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Kako je obdelana zemlja

Koliko manj hrane pridelamo v Sloveniji in na Gorenjskem zaradi slabo izkoriščenih kmetijskih zemljišč? Odgovora na to vprašanje ne vemo. Znano je le, da smo lani imeli v republiki 16.569 hektarov neobdelanih in slabo obdelanih zemljišč v zasebni lasti, 9.606 v družbenem sektorju in 40.494 hektarov, ki se zaraščajo z gozdom. Skupno torej 65.669 neizkoriščenih obdelovalnih in neobdelovalnih kmetijskih površin! Zbrani podatki verjetno niso najbolj zanesljivi, saj v Sloveniji tudi v času računalniške obdelave podatkov nimamo niti približne evidenc o kmetijskih zemljiščih. Podatki zemljiške knjige, statistike in občinskih organov se med seboj razlikujejo tudi za tisoče hektarov. Nobena skrivnost ni, da je ob lanski setvi kmetijcem »zmanjkalo« 43 odstotkov ali sto tisoč hektarov njiv, ki pa jih statistika izkazuje. Dodajmo še gorenjski primer. V jeseniški občini so pred desetimi leti imeli 8100 hektarov kmetijskih površin (tako piše v zemljiški knjigi), deset let zatem pa so pri prostorskem načrtovanju našli samo 4500 hektarov. Ni verjetno, da bi v desetletju pozidali ali prepustili zaraščanju domala polovico kmetijskega prostora.

V Sloveniji je bilo lani malo neobdelanih zemljišč — površin, s katerih med letom ni bil spravljeno noben pridelek. Več je bilo slabo obdelanih, po ocenah strokovnjakov kar 70 odstotkov. Mednje so šteli vse površine, s katerih so kmetje iztržili povprečno manj kot družbene kmetijske organizacije in usmerjene kmetije.

V kranjski občini je bilo lani 243 hektarov slabo obdelanega ali izrabljenega kmetijskega prostora. Gre pretežno za zemljišča v hribovskem svetu, ki so v lasti več kot 40 kmetij v krajevnih skupnostih Cerklje, Grad, Šenturška gora, Jezersko, Kokra, Predvor, Predoslje, Podblica, Besnica in Jošt. V škofjeloški občini so bila slabo obdelana zemljišča na območju pod Ratitovcem. V vržiški občini so lani imeli dva hektara slabo izkoriščenih kmetijskih površin. Kot razlog navajajo ostarelost kmetov in njihovo zmanjšano sposobnost za kakovostno obdelovanje. V radovljiški občini so našli 15 hektarov slabo obdelanih in neobdelanih zemljišč v zasebni lasti in 3,5 hektare v družbenem sektorju. Na Jesenicah so v minulem letu obravnavali deset kmetij, na katerih so ugotovili slabšo izrabo zemlje. Govorijo tudi o tisočih hektarih zaraščenih hribovskih pašnikov. Da kmetijski prostor ni povsod popolnoma izrabljen, kaže tudi podatek, da je bilo lani v hribovskem in višinskem predelu Gorenjske 441 »neaktivnih kmetij«. To so posestva z enim ali več hektari kmetijske zemlje in z več kot štirimi hektari gozda, pa ne redijo živine.

Ne gre prezreti, da je bila lani kmetijska zemlja v Sloveniji bolj obdelana kot kdajkoli prej, toda z bolj intenzivnim obdelovanjem in boljšo izrabo planinskih pašnikov bi lahko pridelali še znatno več hrane. Držati samo roko nad zemljo, ne pa je tudi obdelovati, ni dovolj. Prav zato postaja vse bolj aktualen tudi 18. člen zakona o kmetijskih zemljiščih, po katerem lahko kmetijska zemljiška skupnost za pet let prevzame upravljanje nad neobdelanimi površinami.

C. Zaplotnik

Iskra lani uspešna

Čeprav pod planom, so bili izvozno nadpovprečno uspešni

Sestavljena organizacija Iskra je lani izvozila za 5 odstotkov manj, kot so planirali, vendar je bil porast izvoza še vedno nad slovenskim povprečjem — Tudi za letos planirajo v izvozu velik skok

V sestavljeni organizaciji Iskra lani prvič niso izpolnili plana izvoza, vendar so kljub temu še vedno med izvozniki, ki so nadpovprečno povečali rast izvoza. Izvozili so za 5 odstotkov manj, kot so planirali. Vzrokov je več. Vseh nikakor ne morejo valiti na pomanjkanje materialov za proizvodnjo, manjši izvoz je tudi posledica nekaterih notranjih ukrepov, različnih administrativnih motenj, intervencijskih zakonov in podobnih ukrepov, čeprav so bili nekateri nujno potrebni. Do motenj je prihajalo tudi na tujih trgih, saj je znano, da tudi tam trgovina upada.

Tudi naročila, ki so jih dobili v zadnjem četrtletju, niso mogla biti uresničena do konca leta in njihov učinek bo znan šele v letošnjem prvem četrtletju. Pokazalo pa se je, da ima Iskra premajhne proizvodne zmogljivosti. Izvoz je namreč vsa leta povečevala od 15 do 20 odstotkov, medtem ko se proizvodne zmogljivosti niso povečevale v takšni meri.

Čeprav lani niso izpolnili investicijskega načrta, so kljub temu zabeležili nekaj pomembnih uspehov: odprli so drugo fazo Centra za elektrooptiko, občutno so razširili ljubljanski Iskrin servis in v Mikroelektroniki so začeli s poskusno proizvodnjo, kjer naj bi že v prvem tromesečju letos začeli delati s polno močjo.

Lani so tudi združili slovensko računalništvo in Iskri se je pridru-

žila nova delovna organizacija Iskra — Delta za proizvodnjo računalniških sistemov. To je izredno pomembna proizvodnja, saj omogoča hitrejšo uvajanje računalniške tehnologije z lastnim znanjem in proizvodnjo. Tudi ta organizacija je pozitivno zaključila leto, kljub določenim zastojem v proizvodnji.

Lani so v Iskri dosegli še neki pomemben uspeh. Izvedli so novo organiziranost Iskre-Elektromehanike v Kranju, kjer je zaradi različnosti proizvodnje in velikosti že prihajalo do motenj v upravljanju. Takšna bo tudi politika v prihodnje. Velike enote bodo delili tam, kjer je proizvodno upravičeno, in združevali tam, kjer so za to razlogi. Kajti elektronika kot moderna in perspektivna industrija nikakor ne more biti dokončno organizirana, temveč mora biti zelo fleksibilna, prilagojena raznim zelo naglim spremembam.

Če na kratko pogledamo še nekaj števil iz poslovanja, vidimo, da so dosegli planirani celotni prihodek in sicer je znašal 56 milijard dinarjev. Tudi za letos ostaja razvojna strategija enaka, velik poudarek je na izvozu, ki naj bi prihodnje leto dosegel 238 milijonov dolarjev, od tega skoraj 149 milijonov dolarjev na konvertibilno področje. Celotni prihodek pa naj bi letos znašal 75 milijard dinarjev oziroma za dobrih 35 odstotkov več kot lani. L. B.

DANES Uradni vestnik

KAZALO
predpisov
in drugih
aktov
objavljenih
v Uradnem
vestniku
Gorenjske
v letu 1982

Jeseniški delegati!

Tokrat objavljamo na 4. in na 5. strani povzetke delegatskega gradiva za seje zborov skupščine občine Jesenice. Najbolj pomembno vprašanje, ki ga bodo delegati obravnavali, je predlog resolucije o uresničevanju družbenega plana razvoja občine Jesenice v obdobju 1981 do 1985 v letu 1983, o kateri je za Glas spregovoril tudi predsednik občinske skupščine Franc Brelih.

Pripravili smo vam tudi informacijo o sklepih minulih sej z delegatskimi vprašanji.

Minuli petek so v Kranjski gori ob prisotnosti družbenopolitičnih organizacij občine Jesenice, predstavnikov gospodarskega in družbenopolitičnega življenja Zrenjanina odprli obnovljen počitniški dom odprtega tipa. Sredstva za izgradnjo so združili družbenopolitična skupnost Zrenjanina, IPK Servo Mihalj in druge delovne organizacije, domu pa je 60 restavracijskih mest in 120 postelj. — Foto: F. Perdan

Kljub težavam ugoden poslovni rezultat

V Jelovici so se lani spopadali s pomanjkanjem materialov za proizvodnjo in slabšo prodajo, predvsem montažnih objektov, na domačem trgu — Pesti jih slaba likvidnost — Možnosti so predvsem v izvozu

Skofja Loka — Tudi Jelovica iz Skofje Loke se je morala lani spopadati z najrazličnejšimi težavami, ki so ovirale proizvodnjo in so seveda vplivale tudi na poslovne rezultate. Oskrba z materiali za proizvodnjo je bila motena in to ne le tistih iz uvoza, temveč tudi domačih. Predvsem je primanjkovalo materialov kemijske industrije. Razen tega so bili materiali pogosto slabše kvalitete. Nekajkrat je prišlo celo do takšnega primanjkljaja, da je bilo potrebno spremeniti tehnologijo. Kljub temu do zastojev ni prišlo, kar je pripisati vestnemu in poštenemu delu delavcev s področja nabave.

Ob vseh teh težavah pa so plan proizvodnje v celoti izpolnili. Stroški proizvodnje so bili seveda višji, posebej še zato, ker so dobavitelji surovin kljub zamrznjenim cenam z najrazličnejšimi samoupravnimi sporazumi izsiljevali višje cene ali so zahtevali plačevanje v devizah in podobno. Prodajali pa so slabše, kot so načrtovali. Izvoz je bil po planu, manj pa so prodali doma. Zastoj je bil predvsem pri montažnih objektih. Pozna se namreč upadanje proizvodnje v gradbeništvu, ki je posledica manjšega investiranja.

Tudi v Jelovici so investirali manj kot pred leti, ko se je podjetje izredno hitro razvijalo. Kljub temu menijo, da je bilo lanske leto investicijsko uspešno. Ob večjih naložbah naj omenimo, da so pognali žago v Predvorju, usposobili poslovalnico v Kragujevcu in skladišče gotovih

izdekov na Trati. Razen tega so kupili precej strojne opreme in tako posodobili proizvodnjo. Skupno so lani investirali približno 200 milijonov dinarjev.

Ko ob začetku leta ocenjujejo težave, s katerimi so se spopadli lani in se bodo z njimi srečevali še letos, ne morejo mimo likvidnosti, ki se slabša. Kredite je pri bankah težko dobiti, saj slaba likvidnost ni značilna le za Jelovico, temveč je zajela celotno gospodarstvo. Zato je izboljšanje likvidnosti obiskno le od

njih samih, zlasti od svežega izvoza. Čeprav se je Jelovica vse leto ubadala z najrazličnejšimi težavami, je poslovni rezultat še vedno ugoden. Če rasti se nekoliko nižje, kot so jih bili vajeni doslej. Dohodek in čisti dohodek sta bila višja za okoli 15 odstotkov kot leta 1981, akumulacija je nekoliko padla, vendar je v sestavi dohodka še vedno ugodna.

Tudi za letos pričakujejo še veliko težav, ki jih prinaša slabšanje gospodarskega položaja doma in v svetu. Zato menijo, da bodo plan lahko dosegli le, če bodo prav vsi, vsak na svojem delovnem mestu, naredili vse, kar je treba.

L. Bogataj

Več doma pridelane hrane

Za več doma pridelane hrane bo tudi v kranjski občini treba letos združiti več sredstev v sklad za intervencije v kmetijstvu — Zato je v pripravi osnutek odloka o posebnem občinskem davku od bruto osebnih dohodkov

Kranj — V kranjski občini so za to leto sestavili dokaj ambiciozen program pospeševanja kmetijske proizvodnje, saj naj bi se letos zbralo v skladu za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane za več kot 100 milijonov novih din. Večina denarja bi se zbrala s prispevkom iz bruto osebnih dohodkov, med drugimi viri sredstev pa naj bi bila tudi večja udeležba drugih občin, ki se oskrbujejo s hrano, pridelano v kranjski občini. Ko je o osnutku odloka o posebnem občinskem davku za zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane razpravljali na zadnji seji tudi kranjski

izvršni svet, je sicer ugotovil, da je količino hrane v tem letu in tudi naslednjih treba vsekakor povečati. Vendar pa se postavlja vprašanje, ali bo mogoče s posebnim občinskim davkom zbrati toliko sredstev za pospeševanje kmetijstva prav iz bruto osebnih dohodkov. Zaposleni v kranjski občini namreč že doslej postopni 0,3 odstotka po samoupravnem sporazumu združujejo sredstva za sklad v intervencije v kmetijstvu.

Po novem zakonu je sicer možno uvesti poseben davek, vendar doslej v nobeni slovenski občini ne presega 0,6 odstotka, skupna stopnja po samoupravnem sporazumu in po odloku bi torej za tako zastavljeni program pospeševanja kmetijstva preveč obremenila bruto osebne dohodke, za katere vemo, da letos ne bodo tako narasli kot lani. Zato je izvršni svet menil, da bi osnutek odloka o posebnem občinskem davku, ki mu letos iz občinskega proračuna ne bo mogoče primakniti toliko denarja kot lani, ne presegel 0,5 odstotka bruto osebnega dohodka. Seveda pa bo zaradi tega treba črtati nekatere postavke iz programa sklada, saj po skupni stopnji 0,8 odstotka ne bo dovolj sredstev.

Največ denarja naj bi letos iz sklada za izvajanje intervencij v kmetijstvu in porabi hrane v kranjski občini namenili za pokrivanje razlik v ceni mesa, kar pomeni, da bi več kot polovico sredstev sklada namenili za regres mesa potrošnikom in za premije, ostala sredstva so namenjena vlaganju v povečano pridelavo hrane.

Kdor dela, naj deli

Na posvetovanju sindikatov minuli teden na Brdu so se pogovarjali tudi o tem, kako kaže pridobivanju in razporejanju dohodka v luči dokumentov, sprejetih za leto 1983 — To stabilizacijsko leto to spet terja zategovanje pasu

Brdo — Podpredsednica slovenskih sindikatov Francka Heriga je na posvetovanju članov republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije na Brdu obširno govorila o letošnjih pogojih pridobivanja in razporejanja dohodka, razpravljala pa so navrgli obilo mnenj, predlogov in dvomov. Dohodek bo letos še bolj kot lani odseval podobo gospodarjenja.

Delež gospodarstva v dohodku se bo letos povečeval, hitreje pa bodo rasla sredstva za materialno osnovo dela kot za osebne dohodke. Izvoz, višji družbeni proizvod, manj okrnjena investicijska politika, vse to bo letos pomembnejše od porabe. Predvidena rast osebnih dohodkov bo v neproizvodni dejavnosti občutno manjša kot v materialni proizvodnji, kot predvideva jugoslovanska resolucija. Ker pa je pri nas do nedavnega rast v družbenih dejavnostih nazadovala, ji slovenska resolucija dopušča rast enakomerno osebnim dohodkom v materialni proizvodnji. Če bo med letom v gospodarstvu škripalo, bo to občutni delavec pri žepu. Nad dohodki namreč še vedno lebdi možnost zakonske intervencije in osebni dohodki lahko tudi zamrznejo. V prvem tromesečju naj po jugoslovanski resoluciji dohodki ne bodo višji od lanskega zadnjega tromesečja. Slovenska resolucija pa pred-

laga izplačilo v prvih mesecih tega leta na ravni lanskega povprečja. Resoluciji se tu razhajata, vendar pa obe dopuščata višji osebni dohodek, če ga opravičujejo več dela, produktivnost, varčevanje...

Pri delitvi po delu se bo letos izkazalo, da je osebni dohodek ekonomska in ne socialna kategorija. Sindikat kot zaščitnik delavčevega standarda je v ostrejših gospodarskih razmerah nekako umolknil, saj terja najprej delo in dolžnosti in šele nato pravice, zrasle na socialnem zelniku. Resoluciji sta se dotaknili tudi vprašanja socialne politike. Zvezna resolucija pravi, da je treba določiti najnižjo raven zaščite najnižjega osebnega standarda, republiška pa se zavzema za zmanjševanje razlik v osebnih dohodkih v istih dejavnostih, če te razlike ne temelje na večjem prispevku.

Razmišljanj o pridobivanju in razporejanju dohodka je bilo še več, a najbolj vroče so navzoči razpravljali o delitvi po delu in osebnih dohodkih. Sindikat je v sedanjih gospodarskih razmerah razpet med gospodarske interese družbe in delavčev standard, oboje pa mora znati združiti, saj drugega ni brez prvega. Tudi delavci sami se dobro zavedajo, da iz prazne vreče ne bodo mogli deliti.

D. Z. Zlebir

Slovinci na Koroškem Brez velikih pričakovanj

Po skoraj triletnem premoru se bodo 21. januarja na Dunaju predstavniki koroških Slovencev spet srečali z zveznim kanclerjem Kreiskym. Zastopniki Slovencev so se že pogovarjali z visokimi uradniki kanclerstva in menijo, da od pogovora »na vrhu« ne gre pričakovati bistvenih premikov, vendar takšnih pogovorov vseeno ne gre podcenjevati.

Očitno gre na Koroškem za nov pritisk na manjšino. Zadnji razgovori Slovencev z deželnim gla-

varjem Wagnerjem niso dali pričakovanih rezultatov. Vse skupaj je izzvenelo kot siljenje Slovencev v sosedstvo, kar pa naša narodnostna skupnost zavrača, ker bi bil to dokaz, da je položaj manjšine vzoren in da se Slovenci nimajo nad čem pritoževati, saj je njihova zaščita med drugim tudi draga. Pritisk na Slovence se kdaj spreminja tudi v grožnje in podtikanja. Tako je bilo na primer slišati lažne očitke, da dobivajo Slovenci iz matične domovine ogromna sredstva za de-

lovanje, deželni glavar je celo zagrozil Slovincem s tako imenovano »tretjo silo«, ki jih bo spravila v red in ljudi odtrgala od obeh osrednjih organizacij. Ljubljanska stranka pa je dobila novo priložnost za gonjo zoper Slovence. Spotaknila se je ob štirih učbenike na slovenski gimnaziji, ki so menda v nasprotju z obnavami avstrijske družbene uditve. Končno se je ugotovilo, da gre le za učbenike slovnice, fuzike in kemije.

J. Košnik

Besedo imajo sekretarji komitejev OK ZKS

Bitka predvsem na gospodarskih tleh

Marjan Bizjak, sekretar komiteja občinske konference ZKS Tržič: »Bitka za nemoteno proizvodnjo in za 180-odstotno pokritje konvertibilnega uvoza z izvozom je v nizu drugih zahtevnih nalog s področja gospodarstva ter organizacijske in idejne krepitve zveze komunistov osnovno izhodišče dela tržiških komunistov v tem letu.«

Tržič — »Na pragu novega leta tržiški komunisti ugotovljamo, da program našega dela, ki ga zdaj pripravljamo, v tem letu ne bo vseboval bistvenih novosti, ampak bo še naprej slonel predvsem na zaključkih partijskih kongresov in sklepkih obeh centralnih komitejev.« je v uvodu povedal Marjan

Bizjak, sekretar komiteja občinske konference ZKS Tržič.

»V prvem planu prizadevanj bo vsekakor bitka za nemoteno proizvodnjo. Lani smo bili kljub velikim težavam na tem področju dokaj uspešni, saj do pomembnejših zastojev v združenem delu ni prihajalo. Zato upam, da bomo tem nalogam kos tudi letos. Druga zahtevna naloga je seveda izvoz. Letos moramo doseči 180-odstotno pokritje konvertibilnega uvoza z izvozom, kar prav gotovo ne bo lahko. Zlasti, ker so tradicionalni tržiški izvozniki, kot Peko, Zlit in BPT, že doslej izkoristili dimala vse možnosti. Več spodbude pa bodo potrebovale manjše organizacije združenega dela, ki bi lahko izvažale, a zaradi različnih vzrokov niso, največkrat zaradi manjšega dohodka oziroma je njihov delež izvoza preskromen.«

»Tržiško gospodarstvo nikakor ne bo smelo zapostaviti tudi tehničnega in tehnološkega razvoja.« je nadaljeval Marjan Bizjak, »ki ga še toliko bolj narekuje zanesljivost v preteklih letih. Naložbe so resda omejene, vendar bomo vsaj za program preusmeritve v Bombažni predilnici in tkalnici ter za razširitev proizvodnje v Zlitu morali napeti vse sile in ju ob politični podpori uresničiti. Vsa vlaganja pa bodo seveda slonela na stvarnih možnostih, predvsem na lastnih in združenih sredstvih.«

Marjan Bizjak se je dotaknil tudi kadrovske politike, ki jo bodo morali v tržiški občini obravnavati drugače kot doslej. »Številno nezaposlenih pri nas sicer še ni zaskrbljujoče,« je dejal, »vendar bomo morali posvetiti več pozornosti zlasti mladim, ki zaključujejo šolanje. Vsem študentom bo treba zagotoviti delo, četudi sprva za kakšno stopnjo manj zahtevno od njihove izobrazbe.«

O organizacijski in idejni krepitvi zveze komunistov je Marjan Bizjak takole rekel: »Pogoj za uspešno delo so vsekakor aktivni in usposobljeni člani, ki se v osnovnih organizacijah, kjer delajo in žive, vključujejo v reševanje problemov po samoupravnih poti. Trenutno se odvijajo priprave na programske konference, na katerih bodo osnovne organizacije med drugim ocenile tudi dosedanje delo in usposobljenost posameznih članov, s tem v zvezi sprejele ukrepe, tako da bo čim manj tistih, ki stojijo ob strani.«

Težave, v katerih smo se znašli, so prav gotovo velika preizkušnja za vse komuniste. Kljub temu je v tržiški občini zanimanje za sprejem v zvezo komunistov zlasti med mladimi razmeroma veliko, kar priča, da kriza gospodarstva ni tudi

kriza partijske organizacije, sprotno, zaupanje vanjo se vse krepi.

»Seveda pa nas na področju organizacijske kot idejne zveze komunistov čaka še mnogo nalog. Ob različnih oblikah izobrazbe in usposabljanja članov bomo morali poživiti delo v netirih osnovnih organizacijah. Predvsem v manjših, kot na primer na Brezjah, v Jelendolu in Selnjah, kjer so člani večinoma mlajši, je precej težav. Tudi bomo tako, da bomo vanje sadili nekaj komunistov iz več osnovnih organizacij, jih na način številčno okrepi in vsako poživili njihovo delo.«

»Drug problem tiči v pomanjki samoiniciativnosti dela netirih osnovnih organizacij, preveč je čakanja, kaj bo prislo vrha,« je dejal Marjan Bizjak. »Zlasti v združenem delu morali komunisti posvetiti več pozornosti reševanju notranjih vprašanj in torišče svojega dela videti v samoupravnih organih. V ta namen načrtujemo v nekaterih osnovnih organizacijah z več člani organizacijami akcijske konference kot stalne oblike dela.«

H. Jelovica

NAŠ SOGOVORNIK

Teodor Kreuzer:

»Združitev šol predstavlja novo kvaliteto«

V jeseniški občini si prizadevajo, da bi že letos združili vse srednje šole v Center usmerjenega izobraževanja — Elaborat je dobil politično podporo — Večja racionalnost učne tehnologije in kadra

Jesenice — V jeseniški občini že nekaj časa intenzivno razpravljajo o združitvi srednjih šol usmerjenega izobraževanja, zato, da bi dosegli na tem področju vzgoje in izobraževanja boljše rezultate in si zagotovili ustrezen kader, ki ga jeseniško gospodarstvo nujno potrebuje. Pri tem aktivno dela predvsem sekretar sekretariata za občno upravo in splošne zadeve pri skupščini občine Jesenice **Teodor Kreuzer**.

»V jeseniški občini si že nekaj časa prizadevamo za združitve srednjih šol usmerjenega izobraževanja v center srednjih šol. Pri tem nas vodi več težav in zahtev, saj si želimo, da bi se šole izenačile v tem smislu, da bi med drugim imele tudi ustreznje kadrovske zasedbe učenci enake možnosti, racionalnost gospodarjenja pa bi bila boljša.«

Pri združitvi gre torej za pedagoško poenotenje in enotno ter racionalno uporabo učne tehnologije. Vemo, da so učni kabinet, ki so dobro opremljeni, izredno dragi, zato morajo biti kar najbolj izkoriščeni. Železarsko izobraževalni center je zdaj najbolj opremljen in iz smo se dogovorili, da njegove kabinete uporabljajo tudi druge šole.

V jeseniški občini imamo že precej časa zdravstveno šolo, ki je bila ustanovljena pač zato, ker je jeseniška Splošna bolnica potrebovala srednji medicinski kader. Tudi zato je bila dobrošola, ker zaradi težke industrije dekleta in žene težko najdejo ustrezno zaposlitev in možnosti šolanja. Zdravstvena šola je prerasla v regijsko in celo v slovensko srednjo šolo, razvoj zdravstva pa je že dosegel visoko razvojno stopnjo, zato potrebe po zdravstvenem kadru nekoliko stagnirajo.

Druge pobude za združitve izhajajo iz tega, ker zakon o usmerjenem izobraževanju pravi, da mora imeti šola za ustanovitev tri paralelke. Na Jesenicah sta dva dislocirana oddelka in ugotavljamo, da morajo občine, ki niso središča regij ali republik, vedno znova dokazovati, da so upravičene do šol na svojem področju. Jesenice imajo že desetletja dobro razvito srednje šolstvo in vsi delovni ljudje in občani si želijo, da se šole obdržijo, nikakor pa ne, da bi se uknile. Velika škoda bi bila za vse gospodarstvo in razvoj, ko zdaj srednjega šolstva v sedanji novi obliki in vsebini ne bi več imeli. Tako se pojavlja vprašanje obstoja dveh dislociranih oddelkov, vprašanje izobraževanja ob delu, vprašanje odmiranja splošne, pedagoške in ekonomske gimnazije.

Pri tem ne gre le za socialno varnost pedagoškega kadra, problem je treba osvetliti in tudi obravnavati kot celoto, saj Jesenice niso le železnarja. Med samim pedagoškim kadrom je pri združitvi nekaj odpora, ki pa nikakor ni smiselna in umestna, saj vendarle gre za racionalizacijo in obstoj samega šolstva.

Izdelali smo elaborat o združitvi, ki so ga podprle družbenopolitične organizacije in vsa družbenopolitična skupnost, tako da naj bi bil 2. februarja referendum, 1. aprila pa naj bi prišlo do združitve. S tem bi dosegli nadaljnjo kvaliteto usmerjenega izobraževanja na Jesenicah in pri Železarsko izobraževalnem centru zgradili prizidek. Tako bi na eni lokaciji združili šolstvo, s tem, da bodo za vse učence tudi boljše možnosti proizvodne prakse.«

D. Sedej

RADOVLJICA

Rekonstrukcija ceste Bohinjska Bela — Soteska

Skupina delegatov za zbor občin in za zbor združenega dela iz radovljiške občine je na oktobrski seji republiške skupščine zastavila delegatsko vprašanje glede rekonstrukcije ceste Bohinjska Bela—Soteska

V letu 1977 so bila pričeta dela na rekonstrukciji ceste Bohinjska Bela—Soteska, z namenom, da se nova cesta izogne ozkim grlom v vasi Bohinjska Bela, ki onemogočajo prevoz večjih tovornih do delovnih organizacij na območju Bohinja.

Dokončna rekonstrukcija je bila vključena v samoupravni sporazum o temeljih plana republiške skupnosti za ceste za obdobje od 1981 do 1985 z vrednostjo del 110 milijonov dinarjev in jo prevzela tudi občina Radovljica v dogovoru o temeljih družbenega plana občine Radovljica za obdobje 1981—1985.

Republiška skupnost za ceste je kot investitor v omenjeno rekonstrukcijo po izjavah nadzornega organa investirala cca. 70 milijonov dinarjev, vendar je v deli prekinila v letu 1981. Za dokončanje investicije je po oceni in potrjenem projektu, po dejanskih cenah potrebnih po oceni republiške skupnosti za ceste še 150 milijonov dinarjev.

V osnutku aneksa samoupravnega sporazuma republiške skupnosti za ceste o temeljih plana za obdobje 1981—1985, s katerimi smo seznanjeni ni konkretno opredeljeno dokončanje investicije.

Občani predvsem pa delovne organizacije z območja Bohinja stalno opozarjajo na probleme, katere jim zadaja nerešena cestna povezava (onemogočen dostop z večjimi tovornimi vozili do LIP v Bohinjski Bistrici, onemogočen prevoz s tovornjaki GG), hkrati pa ugotavlja, da zaradi nedokončane rekonstrukcije zelo neizkoriščena družbena sredstva, ki so bila v objekte že vložena.

Pričakujemo odgovor republiške skupnosti za ceste, poleg tega pa zahtevamo tudi konkretne opredelitve do omenjenega problema v spremenjenih planskih dokumentih republiške skupnosti za ceste.

Na takšno delegatsko vprašanje je republiška skupnost za ceste posredovala naslednji pismeni odgovor.

V delegatskem vprašanju so pravilno opredeljeni podatki tako glede porabljenih sredstev v vrednosti 110 milijonov dinarjev za doslej izvedena dela pri rekonstrukciji omenjenega odseka, kakor glede predvidenih sredstev v višini 110 milijonov dinarjev v srednjeročnem planu

1981—1985 za dokončanje oziroma nadaljevanje del.

Strokovna služba republiške skupnosti za ceste je skušala zagotoviti kontinuiteto del in pridobila Geološki zavod Ljubljana, ki je bil pripravljen kreditirati in izvajati pilotno steno na odseku Obrne, ki predstavlja ključni objekt za nadaljevanje del. Izvršilni odbor republiške skupnosti za ceste je na svoji 74. seji v mesecu septembru 1981 odobril najetje kredita v vrednosti 15 milijonov dinarjev, vendar pa do sklenitve izvajalske pogodbe ni prišlo, ker strokovna služba ni uspela pridobiti avala banke. Prav tako je izvršilni odbor na 79. seji v marcu 1982 glede na kritično finančno situacijo sprejel sklep, da je potrebno takoj ustaviti gradnjo vseh investicijskih objektov in ves dotok sredstev presmeriti v plačilo obveznosti iz naslova rednega vzdrževanja in plačilo anuitet. Povsod tam pa, kjer so na razpolago lokalna sredstva se dela na novogradnjah lahko nadaljujejo v okviru lastnih sredstev.

Izvršilni odbor je na 80. seji maja 1982 zavrnil tudi predlog za najetje dodatnega kredita v znesku 6 milijonov dinarjev, ki ga je nudil Geološki zavod in s katerim bi bilo možno realizirati celotno pilotno steno.

Tudi v primeru, da bi uspelo pridobiti aval za prvotni kredit v znesku 15 milijonov dinarjev, dela v zmanjšanem obsegu ekonomsko ne bi bila upravičena, ker bi se znaten del sredstev porabil le za selitve in instaliranje naprav.

V pripravi rebalansa srednjeročnega plana 1981—1985, ki naj bi glede na dosedanje ukrepe zagotavljal le sredstva za enostavno reprodukcijo, ki pa ne zajema iz naslova investicijskega vzdrževanja tako, da niso podani v bližnji prihodnosti pogoji za nadaljevanje del.

Načrti ribiških in lovskih družin

Delegati zborna združenega dela in zborna krajevnih skupnosti so obravnavali srednjeročne načrte ribiških in lovskih družin, ki so jih predlagale lovske družine in Zavod za gojitev divjadi, Triglavski narodni park Triglav Bled in ribiške družine radovljiške občine. Predhodno jih je obravnaval izvršni svet, ki jih je sprejel s pripombo, da naj ribiška družina Bled uskladi načrt v tistem delu, ki se nanaša na program sanacije blejskega jezera.

Delegati so v celoti potrdili lovsko gospodarske načrte 1980—1985 lovskih družin Bohinjska Bistrica, Nomenj, Stara Fužina, Begunjsčica, Jelovica, Kropa, Zavoda za gojitev divjadi in Triglavskega narodnega parka Triglav Bled. Lovsko gospodarski načrt lovske družine Bled so sprejeli s pripombo, naj inšpekcijske službe ugotovijo, kakšen je dejanski stalež muflonov.

Potrdili so ribiško gojitveni načrt ribiške družine Radovljica v celoti in ribiške družine Bled s pripombo naj ribogojnica Bled deluje na sedanji lokaciji, dokler ne bo rešeno vprašanje

Sprejeti odloki

Delegati vseh treh zborov so sprejeli predlog odloka o začasnem financiranju proračunskih potreb radovljiške občine v letošnjem letu. Soglasje so dali k samoupravni sporazumom in statutari občinske stanovanske skupnosti in skupnosti požarnega varstva Radovljica. Sprejeli so odlok o ustanovitvi in delovnem področju komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu, ter odloke o ustanovitvi komisije za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, odbora za proračun in finance in odbora za družbeno planiranje.

DOGOVORILI SMO SE

Delegatska vprašanja

Na 10. seji zborna združenega dela je konferenca delegacij 43. okoliša zastavila vprašanja:

• **Kakšne aktivnosti skupščina občine načrtuje v zvezi s spremembami občinske resolucije glede na bistvene odmake od republiške resolucije in republiškega dogovora o razporejanju dohodka in čistega dohodka ter kako ravnati v združenem delu?**

• **Konferenca delegacij meni, da bi bilo smotno ukiniti takomimeno vane »nagrade« voljenim in imenovanim funkcionarjem v vseh sredinah. Nagrade naj bodo res nagrade, skromne in z njimi naj se dejansko izreka zahvala in priznanje za delo, ne pa da se samoupravne funkcije »plačujejo«. Tako zbrana sredstva gredo v desetine milijonov, ki bi jih lahko bolje porabili, če ne drugje, v humanitarne namene. Nagrade pa naj bodo skromne, v obliki knjižnih daril.**

• **Gradivo bi morali dostavljati načrtneje, v skladu s programom posameznih zborov skupščine, s čimer bi prihranili denar in izboljšali kvaliteto delegatskega dela.**

• **K drugemu vprašanju je sekretar občinske skupščine Anton Toman dal pojasnilo, da voljenim funkcionarjem skupščine med letom ne izplačujejo potnih stroškov, referirajo jih na koncu leta v obliki takomimeno vane nagrade.**

• **Delegat zborna združenega dela Markelj pa je postavil vprašanje, zakaj v organih krajevnih skupnosti zaposlujejo honorarne delavce, in ne šolanov, nezaposlenih mladih ljudi.**

• **Na 10. seji zborna krajevnih skupnosti je krajevna skupnost Lancovo predlagala, da popravijo avtobusni vozni red tako, da bo avtobus iz Radovljice proti Kropi odpeljal ob 15.15 in ne ob 15. uri.**

• **Krajevna skupnost Gorje je zaradi težav pri oskrbi s kurjavo predlagala, naj krajevne skupnosti pripravijo sezname gospodinjstev, ki potrebujejo drva, pri čemer naj izvzamejo lastnike gozdov. Z Gozdnim gospodarstvom naj se uredi dobava 3 prostorninskih metrov drva na gospodinjstvo. Uredi naj se dostava premoga na železniški postaji Lesce in Bled in ukine dostava iz Nakla, saj prevoz na takšni relaciji zaradi majhnih kamionov in pomanjkanja bencina ni sprejemljiv. Na gospodinjstvo naj se zagotovi vsaj 3 tone kvalitetnega premoga ali 5 ton slabšega. Za kurilno olje, nafto, plin in elektriko naj potrošniki naročila še naprej urejajo z dobavitelji Petrol, INA in DES. Vse podrobnosti v zvezi s predlaganimi ukrepi naj izdelajo občinske strokovne službe. Delegatsko vprašanje so posredovali občinskemu izvršnemu svetu.**

• **Krajevna skupnost Kropa je ponovno vprašala, kaj je s popravilom ceste Radovljica—Kropa, saj bo ob večjem snegu zaprta, ker je ne bodo mogli splužiti, saj se tudi asfalt dviguje. Vprašanje so posredovali pristojnemu organu. Delegacija krajevnih skupnosti Srednja Dobrava, kdo je upravljalca ceste, pa naj vprašanje pošlje komunalni skupnosti.**

Uporaba stavbnih zemljišč

Delegati so sprejeli odlok o nadomestilih za uporabo stavbnega zemljišča. Na zasedanju zborna krajevnih skupnosti je delegacija krajevnih skupnosti dobila odgovor na zastavljeno vprašanje, da po novem protokolarni objekti niso več oproščeni plačila nadomestila. Krajevno skupnost Lesce je zanimalo ali je možna oprostitve plačila za tiste občane, ki so za zgraditev objektov dali samoprprispevek. Krajevno skupnost Ljub-

Ozdravitev blejskega jezera

Delegati vseh treh zborov so sprejeli informacijo o poteku sanacije blejskega jezera s predlaganimi usmeritvami. Zadolžili so komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, da pripravi osnutek družbenega dogovora o skupnem programiranju, planiranju in uresničevanju sanacije blejskega jezera, do 15. marca letos. Zadolžili so komisijo, da pripravi program sanacije jezera v letošnjem letu.

Delegati so sprejeli tudi dopolnitve, ki jih je ob obravnavi poročila o sanaciji blejskega jezera dal izvršni svet.

Obveznice cestnega posojila

Delegati vseh treh zborov radovljiške občinske skupščine so preložili obravnavno predloga dodelitve sredstev obveznic cestnega posojila v letu 1982 in 1983. Izvršni svet je namreč predlagal, da se občinski komunalni skupnosti dodeli 300 tisoč dinarjev, za sofinanciranje kanalizacijskega kolektorja Donica in občinski izobraževalni skupnosti 1,22 milijona dinarjev za popravila in vzdrževanje osnovnih šol. V letu 1983 pa naj bi sredstva namenila v celoti za sovlaganja v modernizacijo rudnikov, kolikor ne bi bilo mogoče zagotoviti potrebnih sredstev iz proračuna.

Delegati so menili, da je gradivo nejasno in nepopolno. Delegati krajevnih skupnosti Lancovo, Kropa in Gorje pa so dejali, da bi sredstva morali nameniti za popravila oziroma vzdrževanje cest.

no pa, če so objekti krajevnih skupnosti lahko oproščeni plačila nadomestila. Poročevalec je pojasnil, da so oprostitve opredeljene v 8. členu odloka, glede objektov krajevnih skupnosti pa je vprašanje treba reševati s komunalno skupnostjo.

Pojasnil je še, da bo odlok začel veljati 1. aprila letos, ko bo sprejet novi zakon o upravljanju in razporejanju s stavbnim zemljiščem.

Črne gradnje

Delegati vseh treh zborov so zavrnili pobudo občinskega komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve o spremembi in dopolnitvi odloka o merilih za razvrstitev objektov, ki so že v uporabi, pa so bili zgrajeni brez lokacijskega dovoljenja

Če bi na podlagi predlaganih tez spremenili odlok o merilih za razvrstitev objektov, ki so že v uporabi, pa so bili zgrajeni brez lokacijskega dovoljenja, bi se število takomimeno vane črnih gradenj, ki jih je treba odstraniti zmanjšalo za dve tretjini. Med razlogi, da že doslej niso bile odstranjene so bile kadrovske težave upravnega organa, v zvezi z njihovim odstranjevanjem pa je bilo prisotnih več dilem, stroški za odstranitev črnih gradenj pa so veliki.

Na zasedanju zborna krajevnih skupnosti je delegacija krajevnih skupnosti Brezje menila, da bi upravni organi in inšpekcijske službe morale že prej ukrepati, da se objekti ne bi gradili, saj so imeli zakonsko podlago že leta 1979. Delegacija je želela tudi imena črnograditeljev. Delegacija krajevnih skupnosti Bohinjska Bela je predlagala, da informacija ni popolna in naj se dopolni z imeni črnograditeljev. Dodala je, da so vsi vikendi na planini očitno črne gradnje. Eden od vikendov je pred meseci pogorel, vendar je zdaj lastnik dobil dovoljenje za obnovo, zato delegacijo zanima, kako je to mogoče. Prav tako v informaciji ni nobene opredelitve za vikende, zgrajene na Belski planini iz živinskih staj in senikov, zato delegacijo zanima, ali je sprememba namembnosti dopustna.

Poročevalec je pojasnil, da so bili seznanjeni črnograditeljev že dani. Na zasedanju zborna združenega dela je delegacija Verige menila, da zaradi neopravljenega dela ne kaže spreminjati odlokov. Jaka Repinc se je zavzel za dopolnitve informacije s spiski 39 lastnikov vikendov, ki naj bi jih porušili. Andrej Golčman je pojasnil, da je odstranitev teh objektov, ki so že dokončno zgrajeni in težko dostopni, povezana z velikimi stroški iz proračuna, saj jih lastniki sami prav gotovo ne bodo porušili. Stroški za odstranitev enega objekta znašajo od 150 do 400 tisoč dinarjev. Seznanji črnograditeljev so bili dani delegatom prejšnjega mandata. S prekvvalifikacijo objektov bi lažje uresničili tisto, kar so sposobni. Janez Smole pa je pojasnil, da s spremembo odloka črnih gradenj ne bi legalizirali, želeli bi le število črnih gradenj za odstranitev.

Delo sodnika za prekrške

Delegati vseh treh zborov so obravnavali in sprejeli poročilo o delu sodnika za prekrške v preteklem letu. Ob tem so sprejeli še več sklepov. Zaradi povečanja pripada zadev in še vedno precejšnjega števila neresenih zadev bodo do konca letošnjega leta obdržali sedanjo začasno sistematsko organizacijo prekrške. Konkretizirajo naj se loge krajevnih skupnosti in delovne organizacije pri preprečevanju najpogostejših kršitev, kot so protni prekrški, kršitve javnega reda podobno.

Sodnik za prekrške naj še poveča število zadev za zmanjšanje zaankov in odpravi primere zastajajočih zadev iz subjektivnih razlogov, bolj naj racionalizira administrativno delo ter začne z uvajanjem specializacije sodnikov za posamezna področja prekrškov. Selektivno zaostri kaznovanje politikov za zlobo najpomembnejše prekrške povratnike. Prouči naj možnosti vzpostavitve delovne skupnosti za zbiranje inšpekcijskih služb za enjsko. Občinski upravni organi naj s sodelovanjem vodje organizacije za kaznovanje prekrškov zagotovijo nujno potreben prostor za neno delo. Delegati zborna združenega dela so naročili, naj se vložijo dopolni s podatki o številu prekrškov in zadev v drugih občinah, gati zborna krajevnih skupnosti so med sklepe še zapisali, naj izvršni svet sodnika za prekrške, ki po zakonu preneha funkcija sod-30. junija letos, za čas do končnitve, ko bo prejemal z zakonom določeno nadomestilo, z njegovega soglasjem, razporedi začasno ustrezna dela in naloge.

Večji izvoz, varčevanje in le nujne naložbe

V jeseniški občini so pripravili resolucijo o izvajanju družbenega plana v letošnjem letu — Nujna je izgradnja jeklarne na Jesenicah — Varčevanje vseh vrst porabe — Nov oddelek pri jeseniški bolnici — Več denarja za komunalno v vseh krajevnih skupnostih občine

Jesenice — Izvršni svet skupščine občine Jesenice posreduje delegatom predlog resolucije o izvajanju družbenega plana občine Jesenice za obdobje od 1981 do 1985 v letu 1983.

Izvršni svet ugotavlja, da so za ostre gospodarske razmere minulega leta zahtevale dodatne ukrepe in cilje na posameznih področjih gospodarskega razvoja, ki so bili že vgrajeni v resoluciji o politiki gospodarskega razvoja Slovenije v letu 1983. Te cilje upošteva tudi predlog resolucije o politiki izvajanju družbenega plana za leto, zato je še bolj stabilizacijsko naravnava kot sam družbeni plan.

V razpravah o osnutku resolucije je bilo izpostavljenih nekaj vprašanj, ki so jih pri pripravi predloga tudi upoštevali.

Upoštevali so več pripomb. Tako so preverili realno rast družbenega proizvoda po posameznih nosilcih planiranja in ugotovili, da je nekoliko nižja od osnutka, dohodek pa bo predvidoma porasel za 1,7 odstotka. Upoštevali so konkretne podatke o planiranih naložbah, nove podatke o uvozu in izvozu za leto, ki pa niso v celoti usklajeni v interesni skupnosti za ekonomske odnose s tujino. Ugotavljajo, da letos ne bodo mogli nadaljevati z dinamiko izvoza na konvertibilno področje iz minulih dveh let, ko je ta znatno presežala planska predvidevanja. Po družbenem planu se po letu 1983 odstotek pokritja konvertibilnega uvoza z izvozom spet povečuje. Iz planov organizacij združenega dela izhaja, da bodo porabljena sredstva tudi v letu 1983 naraščala hitreje od celotnega prihodka kar utemeljujejo s tem, da imata pri predlaganju cen prioriteto elektrogospodarstvo in transport, to pa ima znaten vpliv na stroške jeseniškega gospodarstva.

Predlog so tudi dopolnili s cilji na področju krepitve samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov, skudaj s konkretnimi nalogami za doseg teh ciljev. Upoštevali so pripombo, da je vključevanje v maloobratno gospodarsko sodelovanje po osimskem in tržiškem sporazumu premalo poudarjeno. Dopolnili so boglavje o družbeni samozasčitni in splošnim ljudskim odporom z nalogami iz srednjeročnega programa, pripombe na področju turizma so zajete v predlogu resolucije in sicer tako, da so usklajene s programom skupnosti za izgradnjo turistične infrastrukture v gornjesavski dolini, področje naložb so dopolnili s konkretnimi podatki o stanovanjski in komunalni gradnji.

Dogovor o ugotavljanju in razporejanju sredstev za osebne dohodke, ki ga vključujejo v predlog, že upošteva tudi druge kazalce uspešnosti poslovanja kot sta produktivnost in ekonomičnost, raven doseženih osebnih dohodkov v panogi, izvozne rezultate, ki naj vplivajo na oblikovanje sredstev za osebne dohodke. Zato izvršni svet meni, da tako opredeljena politika že upošteva usmeritve o nagrajevanju po delu rezultatih dela in da vodi k odpravljani neskladji med sorodnimi organizacijami združenega dela.

V predlogu resolucije tudi niso mogli opredeliti, kaj se bo konkretno gradilo iz občinskega samoprispevka

— v Mojstrani ali Koroški Beli — zato v predlogu opredeljujejo le celotni program iz samoprispevka, medtem ko o etapni gradnji predlaga odbor za izgradnjo.

GOSPODARSKA RAST

Na rast vseh ekonomskih kategorij bo letos vplivalo uspešno uresničevanje nalog na področju ekonomskih odnosov s tujino in tako bo temu cilju podrejena investicijska politika, rast družbenega proizvoda in dohodka ter vse oblike porabe.

Vsaka organizacija združenega dela naj bi si prizadevala, da bi čimveč izvozila. Zagotovili pa naj bi večjo oskrbljenost gospodarstva z nujnimi domačimi in uvoznimi materiali. Družbeni proizvod naj bi realno porasel za 2,5 odstotka, dohodek za 1,7 odstotka, masa sredstev za osebne dohodke naj bi se zmanjšala za okoli 6 odstotkov. Izvoz naj bi naraščal za okoli 28 odstotkov, uvoz za 19 odstotkov. Predvidene stopnje rasti so izdelali na osnovi ocene, da bodo cene naraščale za 20 odstotkov — rast cen v občinski pristojnosti bo usklajena z dogovorjeno politiko cen oziroma z ustreznimi samoupravnimi sporazumi. Na gibanje uvoza in izvoza pa bo odločilno vplivala planirana dinamika uvoza in izvoza v jeseniški železarni.

V resoluciji so se zavzeli za to, da je med drugim potrebno dosledno varčevanje na vseh področjih, da se uveljavlja politika produktivnega zaposlovanja, da se poveča aktivnost za zagotovitev redne oskrbe proizvodnje z domačimi in uvoženimi surovinami in repromaterialom. V proizvodne procese naj bi vključevali lastno znanje in rezultate raziskovalnega dela in zaostri odgovornost za uresničevanje dogovorjenih nalog in za gospodarjenje z družbenimi sredstvi. Fizični obseg proizvodnje in storitev se bo z realizacijo navedenih nalog povečal za okoli 2,5 odstotka.

IZVOZNA POLITIKA

Organizacije združenega dela, ki bodo izvažale, bodo imele prednost pri uvozu surovin, repromateriala in energije, razpolagale bodo z višjim odstotkom ustvarjenega deviznega priliva. Gospodarstvo bo med drugim razvijalo ekonomske odnose z državami v razvoju, potekala pa naj bi intenzivnejša blagovna menjava v okviru obmejnega gospodarskega sodelovanja.

Za uresničevanje planiranih nalog na področju zunanje trgovine bodo organizacije združenega dela uskladle svoje plane v interesni skupnosti za ekonomske odnose s tujino, redno mesečno spremljale realizacijo planov in kar najbolj nadomeščale uvozne surovine z domačimi.

Pomembne naloge opredeljujejo tudi na področju razporejanja dohodka in oblikovanja sredstev za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih potreb. Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti, ki so v občinski pristojnosti, se bodo povečala za okoli 10 odstotkov, skupaj s

komunalno in požarno skupnostjo pa za 13 odstotkov. Letos bodo začeli združevati sredstva za uresničevanje programov občinske raziskovalne skupnosti in sicer v višini milijona dinarjev. Skupna poraba na področju družbenih dejavnosti v občini Jesenice se bo realno zmanjšala za 8 odstotkov. Prednost na področju zadovoljevanja skupnih potreb bo imel program skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Ob predvidenem povečanju števila upokojencev in valorizaciji pokojnin in invalidnin bodo sredstva porasla za okoli 23 odstotkov.

Sredstva za zadovoljevanje splošnih potreb bodo porasla za okoli 10 odstotkov. Sredstva, ki jih bodo zbrali nad dovoljenim obsegom pa bodo usmerjena v kmetijstvo, blagovne rezerve in kompenzacije za osnovne prehranske proizvode.

NALOŽBE

Najpomembnejša investicija, ki jo opredeljuje občinska resolucija bo letos začetek gradnje Jeklarne II. Investicijski dinar bodo usmerjali proizvodnji na domačem trgu deficitarnih in uvoznih surovin, primarni kmetijski dejavnosti, projektom, ki temeljijo na domačem znanju in so vsaj z 30 odstotki proizvodnje usmerjeni v izvoz, raziskovalno-razvojni opremi v organizacijah združenega dela, gospodarski infrastrukturi v okvirih dogovora o temeljih družbenega plana in objektom za zagotavljanje osnovne preskrbe prebivalstva.

Na področju družbenih dejavnosti bodo investirali predvsem v objekte, ki jih bodo najmanj do polovice financirali iz samoprispevka in za investicije, ki bodo dogovorjene. Letos se bodo začela pripravljala dela za izgradnjo patomorfološkega oddelka pri Splošni bolnici Jesenice.

PRESKRBA IN ZAPOSLOVANJE

Tudi na področju preskrbe so pomembne naloge, prav tako na področju zaposlovanja. Število zaposlenih se bo letos povečalo v primerjavi z lanskim letom za 0,5 odstotka, v gospodarstvu za 0,6 odstotka, medtem ko se na področju negospodarskega števila zaposlenih ne bo povečalo.

V jeseniški občini bodo posebno pozornost namenili kmetijstvu in si prizadevali za povečanje produktivnosti kmetijske proizvodnje, posebno v spodbujanju živinoreje, proizvodnje mesa in mleka in ovčereje. Glavna skrb razvoja turizma je namenjena razvoju turistične infrastrukture v gornjesavski dolini, enotni turistični ponudbi in reševanju kadrovskih problemov.

Podatki interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini za letošnje upoštevajo 50 odstotno zaostajanje skupne porabe za porastom dohodka gospodarstva občine. Programi se v primerjavi z letom poprej nominalno povečujejo le za okoli 10 odstotkov, razen pri skupnosti za zaposlovanje. Ob planirani 20 odstotni inflaciji je realno za okoli 8 odstotkov manj sredstev kot leto prej. Pri interesnih skupnostih materialne proizvodnje se pomembno povečuje program samoupravne komunalne skupnosti občine Jesenice zaradi nujnih večjih vlaganj oziroma vzdrževanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe v vseh krajevnih skupnostih občine.

DOGOVORILI SMO SE

Delegate zanima...

Urediti kanalizacijsko omrežje

Na minuli seji zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Jesenice so delegati posredovali več delegatskih vprašanj.

Delegat Igor Arh iz delegacije krajevnih skupnosti Blejska Dobrava je ponovil delegatsko vprašanje ene minulih sej: »Iz leta v leto je v naših planskih dokumentih zajeta komunalna ureditev meteornih voda, ki se stekajo s plazovitega področja zlasti ob večjih padavinah in nanašajo material na cesto iz Blejske Dobrave na cesto Javornik—Kočna. V zimskem času je nevarnost še večja zaradi poledice ali pa je promet popolnoma nemogoč. Menimo, da je nujno treba urediti kanalizacijsko omrežje, pri katerem naj sodeluje s finančnimi sredstvi tudi zavarovalna skupnost Triglav Jesenice, saj bo s tem preprečena marsikatera materialna škoda. Projekt sanacije plazu naj bo izdelan tako, da bo le-ta dokončno rešen.«

Ker pa z odgovorom niso bili zadovoljni, so spraševali naprej: »Kako to, da je treba dodatna sredstva šele sedaj in kako naj bi se le-ta sredstva zbrala z ozirom na to, da problem obstaja že nekaj let?«

Razen tega so postavili še naslednje delegatsko vprašanje: »Delegacija krajevnih skupnosti Blejska Dobrava želi zaradi ne-nenitnih vprašanj in kritik občanov, ki obiskujejo pokopališče odgovor v zvezi z dokončanjem pokopališke zgradbe, saj se ugotavlja, da že nekaj let ni bilo ničesar narejenega in tako ne more služiti svojemu namenu, temveč se povzroča materialna družbeno škoda. Kje je odgovornost za tako stanje?«

NEPOSUTE CESTE V PLANINO POD GOLICO

Delegatka Rina Klinar je postavila delegatsko vprašanje delegacije krajevnih skupnosti Planina pod Golico, kaj je storil urbanistični inšpektor za jeseniško občino glede na prijavo krajevnih skupnosti Planina pod Golico o črni gradnji. Dobil so odgovor, da je inšpektor ugotovil, da nima nihče lokacijskega dovoljenja in da bodo vsi zaslišani, zato delegaciji zanima, kdaj bo to, glede na to, da je bila prijava dana pisмено že pred dvema mesecema?

Poleg tega delegacija krajevnih skupnosti Planina pod Golico postavlja delegatsko vprašanje:

»Kaj je oviralo Kovinar, da ob zadnjem sneženju ceste v naši krajevni skupnosti niso bile posute tako, da bi bila vožnja varna? To nas še posebej zanima, ker snega v nižini ni bilo, na naših cestah pa je tudi zaradi velikega naklona vožnja izredno nevarna.«

SLABO VZDRŽEVANJE STANOVANJ

Delegat Anton Korošec iz delegacije krajevnih skupnosti Plavž je posredoval delegatsko vprašanje:

»Zakaj je stanje na področju tekočega investicijskega vzdrževanja stanovanjskega fonda na območju jeseniške občine slabo kot je navedeno v dopisu hišnega sveta iz Bokalove 17?«

Ali ne bi bilo mogoče tega problema razrešiti ob očitnem pomanjkanju interesa organizacij združenega dela, ki opravljajo storitve z delovnimi sredstvi v družbeni lasti s pritegnitvijo delovnih ljudi, ki opravljajo samostojno storitveno dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi v lasti občanov?«

Delegacija krajevnih skupnosti Plavž postavlja Železniški postaji Jesenice TOZD za promet delegatsko vprašanje:

»Ali ne bi bilo mogoče urediti prodaje voznih listkov tako, da bi vsaj ob konicah obratovalo več potniških blagajn, da bi bilo potnikom omogočeno pravočasno kupiti vozne listke, brez čakanja v dolgi vrsti? Pri sedanjih prodaji lahko potniki zamudijo vlak oziroma vstopajo brez voznega listka, kar je povezano z dodatnimi stroški, ki se zaračunavajo ob nakupu vozovnice pri sprevodniku?«

NEUREJENA POT

Delegat Boris Smolej iz delegacije krajevnih skupnosti Javornik—Koroška Bela je postavil delegatsko vprašanje:

»Kakšna je možnost povezave na območju Tomšičeve ceste in morebitne uvedbe krožne vožnje na relaciji Tomšičeva—obvoznica Trebež—Koroška Bela?«

Delegacija smatra, da je sedanja peš pot s Tomšičeve ceste na cesto Ljubljana—Jesenice neurejena in ni pripravljena na zimske razmere, čiščenje pa ni zagotovljeno. Poleg tega smatramo, da ta pot, če bi bila urejena, zaradi oddaljenosti ni primeren prehod s Tomšičeve ceste na cesto Jesenice—Ljubljana.«

KAKO JE Z VZDRŽEVANJEM ŠPORTNIH OBJEKTOV

Delegat Franc Žerjav iz delegacije krajevnih skupnosti Kranjska gora je postavil delegatsko vprašanje:

»Ker vemo, da je iz leta v leto manj sredstev za vrhunski šport, zanima delegacijo, kako je s financiranjem telesne kulture v občini Jesenice, kdo so vrhunski športniki, kdo odloča o njihovem statusu in po kakšnih merilih? Kakšna je prioriteta? Kako je organizirana delovna skupnost in kako posluje nasproti telesni kulturni skupnosti? Kako se delijo sredstva po stopnji 0,10 za vzdrževanje športnih objektov?«

Nadzorovati preskrbo z živili

Družbenopolitični zbor skupščine občine Jesenice bo ponovno razpravljal o preskrbi z živili in reprodukcijskim materialom — Sprejeli osnutek programa dela zborov skupščine in ga posredovali v javno obravnavo

Jesenice — Na minuli seji zbora krajevnih skupnosti so delegati razpravljali o predlogu odloka o začasnem financiranju proračunskih potreb občine Jesenice v prvem tromesečju leta 1983, o osnutku programa dela zborov skupščine občine za leto, o predlogu odloka o splošni prepovedi prometa z zemljišči, parcelacije in gradnje na območju zazidalnega načrta Rateče — vzhod, o predlogu odloka o spremembah odloka o davkih občanov v občini Jesenice, o predlogu odloka o spremembah odloka o davku na promet nepremičnin občine Jesenice. Zbor je sprejel — deloma s pripombami — vse predlagane sklepe,

precej pa je bilo na seji zbora delegatskih vprašanj.

Na minuli seji družbenopolitičnega zbora skupščine občine Jesenice so potrdili zapisnik zadnje seje ter sprejeli predlog odloka o začasnem financiranju proračunskih potreb v občini, osnutek programa dela zborov skupščine občine za leto in poročilo o dejavnosti tržne inšpekcije na področju preskrbe z živili, reprodukcijskim materialom in energijo. Osnutek programa dela zborov skupščine občine se dopolni s pripombami s seji zborov, nato pa so ga posredovali v razpravo družbenopolitičnim organizacijam, samoupravnim interesnim skupnostim,

krajevnim skupnostim, delegacijam in konferencam delegacij ter izvršnemu svetu skupščine občine Jesenice. Delegatskih vprašanj na seji ni bilo, v razpravi na poročilo o dejavnosti tržne inšpekcije na področju preskrbe z živili, reprodukcijskim materialom in energijo pa so sodelovali delegati: Slavko Humerca, Mirko Rabič, Franc Globočnik, Romana Bradič, Branko Stare, Milan Dornik, podpredsednik izvršnega sveta Jože Resman in tržna inšpektorica Marija Pekolj.

Po razpravi so na predlog podpredsednika zbora Slavka Humerca sprejeli sklep, da družbenopolitični zbor sprejme poročilo o de-

javnosti tržne inšpekcije na področju preskrbe z živili, reprodukcijskim materialom in energijo le kot pregled trenutnih razmer. O tržnih razmerah v jeseniški občini bo zbor ponovno razpravljal, ko bo pripravljeno celovito poročilo inšpekcijskih služb. Delo in poročilo inšpekcijskih služb mora biti usklajeno z upravnimi organi, ki so zadolženi za nemoteno delovanje tega področja, kar mora biti razvidno iz poročila, prav tako je treba posredovati tudi poročilo o delu potrošniških svetov. Na osnovi tako pripravljene gradiva bodo zbori občinske skupščine lahko sprejeli potrebne ukrepe in začetli politiko na področju preskrbljenosti trga.

Na minuli seji zbora združenega dela je zbor združenega dela sprejel elaborat o družbenoekonomski in pedagoški upravičenosti združevanja železarsko izobraževalnega centra, Centra srednjih šol in Šole za zdravstvene delavce na Jesenicah. Zbor je sprejel mnenje izvršnega sveta in pripravil iniciativnemu odboru, da oblikuje jasno stališče ali

gre za združevanje v Centru ali pa je ustanovitev Centra stvar priključitve. Poleg tega je treba vztrajati na že dogovorjenih rokih za izpeljavo te naloge.

Delegati zbora združenega dela so sprejeli predlog sklepa o uporabi sredstev solidarnosti SRS za delno pokritje škode, ki je nastala zaradi neurja in poplav ter toče v občinah Brežice, Sentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah in Idrija ter osnutek programa dela zborov skupščine občine Jesenice za leto. Prav tako so se strinjali s predlogom odloka o začasnem financiranju proračunskih potreb v občini Jesenice in s predlogom odloka o splošni prepovedi prometa z zemljišči, parcelacije in gradnje na območju zazidalnega načrta Rateče—vzhod. Delegati so potrdili predlog odloka o spremembah odloka o davkih občanov občine Jesenice, s predlogom odloka o spremembah odloka o davku na promet nepremičnin občine Jesenice, s predlogom za odobritev izplačil akontacij osebnih dohodkov nad zakonsko določenimi v organizacijah združenega dela s področja elektrogospodarstva s sedežem v jeseniški občini.

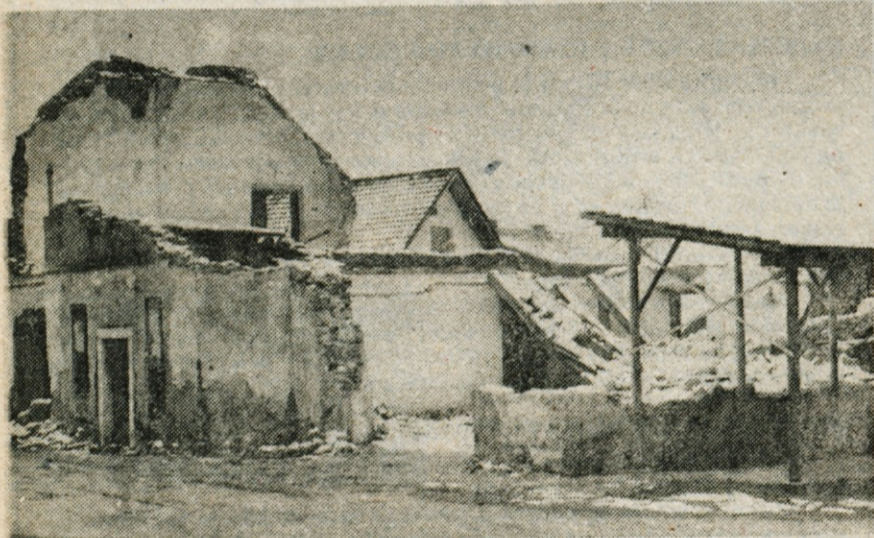
Jezikovno razsodišče (84)

Jezik navodil

V navodilu, kako naj vzdržujem čevlje, nam izdelovalec priporoča: »Obutev se ne sme čistiti z bencinom, acetonom ali drugim kemikalijam ki otapaju masti«. Pri Bagatu so za uporabo plinskega vžigalnika zapisali tudi: »V trenutku slabega vžigosaanja očistiti prostor kje plamenica preskakuje vatam namočenom v alkohol«. Radiču so v semenarni pripisali čudno samoodločanje, saj v navodilu za sejanje piše: »Ne izbira zemlje in se more s pridom sejati med razno zelenjad, ki prezimi«. Posebno skrbno bi morala biti napisana navodila za uporabo strupov ali škropiv, pa so žal tudi »strup za slovenski jezik«, kot meni neka uporabnica, ki ni razumela navodila za Morozim, tekočino za zimsko škropljenje sadovnjakov. Tu beremo: »koncentracija se mora zvišati;«lahko se uporablja pri prečkastem, koščicastem sadju;«duhovanju megle škropiva;«isprašnjeno embalažo je treba zakopljati; in na koncu, da »proizvajalec ne snosi posledice katere lahko nastopijo zaradi nepravilne uporabe«.

Jezikovno razsodišče je tak malomaren odnos do slovenskega jezika že večkrat grajalo in obsodilo. Proizvajalci poznajo — ali bi morali poznati zakonodajo, to je pravila, kako morajo biti njihovi izdelki tehnično narejeni. Za pravilnost jezika v navodilih ni določnejših predpisov, čeprav npr. zakon o standardizaciji določa, da mora biti tehnično navodilo napisano v jezikih in pisavah jugoslovanskih narodov (torej v slovenskem, hrvaškem, srbskem in makedonskem jeziku) in dveh narodnosti (m. izbarske in albanske); biti mora tudi lahko razumljivo. Prva naloga izdelovalcev je, da navodila sestavijo strokovno in jezikovno neoporečno; isto velja tudi za prevode. Kakor tehnično ustreznost izdelkov preverjajo pristojne strokovne ustanove, tako bi tudi jezik navodil morali pregledati strokovnjaki za jezik. Šele ko bi ugotovili tahnično neoporečnost izdelka ter strokovno in jezikovno pravilnost navodila, bi bil izdelek primeren za prodajo in uporabo.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Razvaline kulturnega doma — Nekdaj mogočni in znani kulturni dom v Olševku je docela zdelala starost. Dotrajano ostrešje se je sesedlo in kranjonom ni preostalo drugega, da dom porušijo skoraj do temeljev. Zdaj bodo morali v kraju zopet zbrati toliko volje in pomoči družbene skupnosti, da bo dom čez leto ali dve zopet v ponos kraju. Čeprav gre za majhno vas, je verjeti, da bo Olševčanom to uspelo. To so dokazali tudi na lanskih udarniških akcijah, ko so odstranjevali ruševine. V domu bo dovolj prostora za zbornice vaščanov in za društveno dejavnost. — C. Zaplotnik

Zakaj je lev jedel korenje

Kranj — V lutkovnem gledališču v gradu Kiselstajn bodo po krajšem premoru ponovno stekle lutkovne predstave, na katere se je kranjska

mladež že dodobra navadila. V četrtek, 20. januarja, ob 16. in ob 17. uri bo gostoval VVZ Klinični center iz Ljubljane z lutkovno igrico »Zakaj je lev jedel korenje.«

S knjižne police

Za najmlajše

Otroške slikanice brez dvoma sodijo v tisto zvrst otroške literature, o kateri običajno ne zgljubljamo veliko besed oziroma o njej ne pišemo ravno pretirano.

A vendar se sem ter tja izkaže izrazitejša potreba in priložnost, opozoriti na to ali ono izdajo, ki našim malčkom utegne narediti nič koliko veselja.

Ljubljanska založba Mladinska knjiga pri tem že dolga leta načrtno, konceptualno in preudarno sledi željam ne seveda toliko malčkov kot morda njihovih vzgojiteljev in staršev z različnimi izdajami, od najenostavnejših ilustriranih slikanic do prvih »bralnih«slikanic za mladega bralca — cicibana, pa seveda tudi za višje starostne stopnje.

V zbirki Najdihojca tako najdemo večinoma živalske slikanice, pa seveda tudi take z drugačnimi motivi in pojmi, ki jih otrok najpogosteje zaznava, z ilustracijami priznanih akademskih slikarjev. Med zadnjimi, ki so izšle še v lanskem letu, omenimo zato dve živalski z naslovoma Metulj (o žuželkah in malih plazilcih) in Medved (o gozdnih živalih) z ilustracijami Jelke Reichman ter tretjo z naslovom Kočija (o starih prevoznih sredstvih) z ilustracijami Marije Lucije Stupice in igrivimi verzi Daneta Zajca.

Ze več kot dve desetletji nas, posebno pa še naše najmlajše bralce razveseljujejo tudi knjižice iz zbirke Čebelica. Doslej je izšlo že preko dvesto petdeset naslovov. Kratke ilustrirane zgodbice v prozi in verzu nam predstavljajo večinoma slovenski avtorji; med zadnjimi, ki so izšle, velja omeniti Josipa Ribičiča z zgodbico Štrukeljček (o čisto drugačnem štrukeljčku, kot si ga otroci ponavadi zamišljajo oziroma kot ga poznajo s pekarniške police), Brez preglavice za mlade glavice Franca Belčiča (zbirka ugank v verzu, z nazornimi ilustracijami Marjete Cvetko) ter Leseni konjiček Smiljana Samca (zbirka pesmic za otroke). Zunanaj vsakršnih zbirk pa je lani izšla tudi prikupna slikanica sovjetskega mladinskega pisatelja Samuila Maršaka z naslovom Vrabček, kje si obedoval? Gre za slikanico o živalih, kjer nas vrabček vodi skozi pesniško rimo po živalskem vrtu in nam tako predstavlja njegove prebivalce. Zanimivost slikanice je morda še najbolj v tem, da je oblikovno izdelana kot plastična lepljenka, kar bi pomenilo, da živali, ko odpiramo stran za stranjo, dobivajo nenadoma tudi svojo delno (kartonsko) fizično podobo in se mlademu bralcu tako predstavljajo s kar največjo možno literarno plastičnostjo.

To je seveda le nekaj naslovov iz obširne produkcije literature za najmlajše. Upajmo, da vam bomo v kratkem lahko predstavili še marsikatero novo izdajo, založniškim težavam navkljub — v veselje vam, ki pričujoče vrstice prebirate, kakor tudi vašim najmlajšim, ki bodo po njih zagotovo radi segli.

Boris Bogataj

Program kulturne akcije

Radovljica — Komisija za kulturo pri radovljiškem občinskem sindikalnem svetu bo na današnjem sestanku obravnavala program letošnje kulturne akcije. Program je sestavljen določno, brez zvenceh okrasov, razumljivo. Program torej, ki si ga v današnji poplavi besed lahko le želimo; saj je prav zaradi svoje določnosti tudi obvezujoč.

Glede na denarne možnosti, izbiro kulturnih prireditev in odločitev, da bodo v kulturne akcije vključili več kvalitetnih prireditev v izvedbi poklicnih in polpoklicnih izvajalcev, bo letošnji program sestavljalo 15 gledaliških predstav, 6 glasbenih in pevskih koncertov, 2 folklorne prireditvi in 5 foto in likovnih razstav. Računajo torej, da jim bo uspelo pripraviti 28 kulturnih prireditev.

Med petnajstimi gledališkimi predstavami bodo štiri izvedli poklicni gledališčniki, pet polpoklicni, ostale pa domače gledališke skupine.

Med šestimi glasbenimi in pevskimi koncerti bodo skušali prirediti gostovanje v Sloveniji priznanega zbora, ostalih pet pa bodo pripravili domači zbori, med njimi bo en koncert kombiniran s pihalnim okrestrom.

V program bodo skušali vključiti tudi kulturno prireditev za delavce iz drugih republik.

Po posameznih krajih radovljiške občine bodo kulturne prireditve predvidoma razporejene takole: na Bledu bodo pripravili gledališko predstavo in foto oziroma likovno razstavo, v Bohinjski Bistrici gledališko predstavo in glasbeni koncert, na Bohinjski Beli gledališko predstavo, v Bohinjski Češnjici glasbeni koncert, na Brezjah glasbeni koncert in folklorno prireditev, v Begunjah foto oziroma likovno razstavo, v Gorjah gledališko predstavo, v Kropi gledališko predstavo, glasbeni koncert in razstavo, na Lancovem glasbeni koncert, v Lescah glasbeni koncert, razstavo in folklorno prireditev, v Ljubnem gledališko predstavo, v Mošnjah gledališko predstavo, v Radovljici dve gledališki predstavi in razstavo, v Ribnem in Podnartu po dve gledališki predstavi in v Zasipu in Gorjušah po eno gledališko predstavo.

V okviru letošnje kulturne akcije so pri gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah odkupili za vsako abonmajo predstavo po deset sedežev.

Organizacije združenega dela in delovne skupnosti — podpisniki družbenega dogovora bodo za financiranje kulturne akcije letos prispevale: tiste, ki imajo do sto zaposlenih po 10 dinarjev na zaposlenega, tiste, ki imajo do dvesto zaposlenih po 8 dinarjev na zaposlenega in tiste, ki imajo več kot dvesto zaposlenih po 7 dinarjev na zaposlenega.

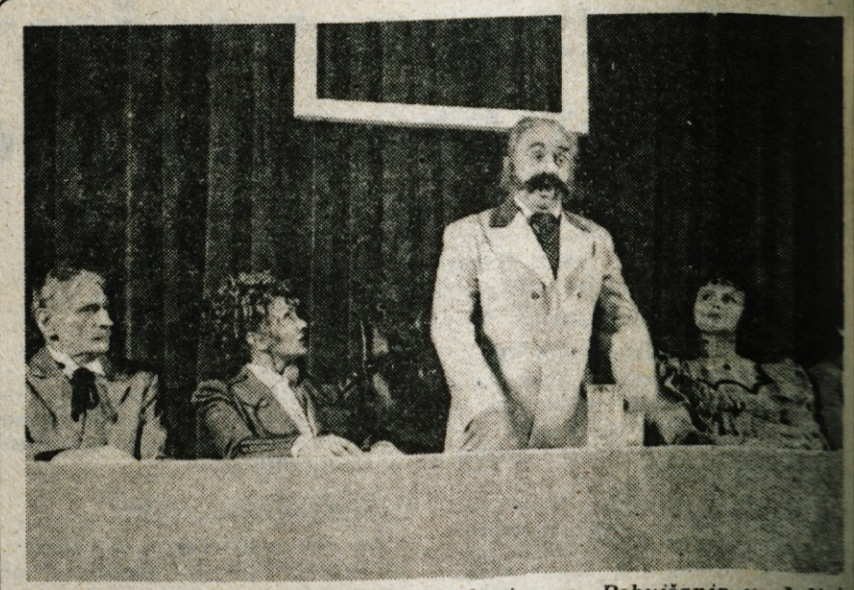
Dve zgodbi v eni knjigi

Prešernova družba je izdala novo knjigo, ki jo je decembra poslala na knjižni trg. Gre za delo znanega pisca Ivana Ribičiča, ki ga posebej poznamo kot avtorja številnih filmskih scenarijev, svoje življenje pa je doživel na Gorenjskem.

V eni knjigi sta izšli dve zgodbi: »Stopinje v snegu«in »Zgodba o zakladu«. Označimo ju lahko kot dobro partizansko branje, namenjeno širokemu krogu bralcev. Ribičičovo pisanje odlikuje tehtnost in stvarnost. Knjigo pa boste prebrali takorekoč v eni sapi, saj sta zgodbi napisani akcijsko, napeto in privlačno.

»Stopinje v snegu«se dogode med narodnoosvobodilno borbo neke na Štajerskem, ko partizani najdejo v snegu ranjenega svojega kurirja. Kurirja in partizansko patroljo je pričakala zaseda, živ je ostal le ranjeni kurir, ki tik pred smrtjo izreče obsodbo, da so bili izdani. Prav v zasedo pa jih je poslal obveščevalec Jernej, ki je doma iz teh krajev, ki je poiskal stike z rodno vasjo, natančneje s svojo mlado ženo. Zgodba se nato krepko zaplete in sunkovito razplete.

»Zgodba o zakladu«je nastala tik pred koncem vojne, med partizansko akcijo v bližini Trsta. Partizanska minerja Just in Karel minirata most ter pri tem napadeta nemški avto. V njem najdeta zabojček zlatih palic, dolarjev in funtov. Justa mika, da bi zaklad vtaknil v svoj žep, po glavi se mu pode davne želje, da bi hitro obogatel. Karel to opazuje in pošle nanj na poti nazaj med borce posebej pazi. Zaklad terja življenja. Knjiga obsega 194 strani, kupite pa jo lahko za 530 dinarjev.

Prizor iz banjaluške uprizoritve Cankarjevega »Pohujšanja v dolini šentflorjanski«

Teden slovenske drame 83 — Prešernovo gledališče Kranj

Ivan Cankar: Pohujšanje v dolini šentflorjanski

Narodno pozorišče Bosanske krajine že drugič gost Teda slovenske drame — Velika pozornost bosanskih gledališčnikov do slovenske dramske ustvarjalnosti

Teden slovenske drame v svojih pravilih (do danes še vedno nepotrjenih) omogoča tudi sodelovanje neslovenskih gledaliških ansamblov na kranjskem festivalu, seveda tistih, ki uprizarjajo slovensko dramatiko. Tu se predvsem misli na odmev slovenske dramatike v jugoslovanskem gledališkem prostoru in ne nazadnje tudi izven meja Jugoslavije. Tako so v dobrih desetih letih TSD različna jugoslovanska gledališča šestkrat nastopila na festivalu s svojimi uprizoritvami. Kje so razlogi, da niso vsakoletni gost kranjskega gledališkega pregleda? Predvsem je prvi in v zadnjem času skoraj poglaviti vzrok v skromnem finančnem obsegu, s katerim razpolaga organizator TSD, v preteklih letih pa se je nekajkrat tudi dogodilo, da ni bilo »ustrezne«(mišljena je kvaliteta) slovenske gledališke predstave v jugoslovanskih gledališčih.

Med vsemi gledališči, ki so do danes že bila, bo banjaluško v gosteh že drugič. Prvič so bili leta 1978 z uspešno uprizoritvijo »Generacij«D. Jovanovića, v letošnjem TSD nam bodo banjaluški komedijanti predstavili svojo vizijo znamenite farse I. Cankarja: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«(SABLAZAN U ŠENTFLORJANSKOJ DOLINI).

Narodno pozorišče Bosanske krajine, na to moramo biti posebej pozorni, praktično že vsa leta po drugi vojni vsako sezono uprizori delo slovenskih dramatikov, tako tistih, ki sodijo že v zakladnico slovenske klasike, kot sodobna dela. Dogodilo se je celo, da so sploh krstili slovensko dramsko noviteto. Gotovo mora biti celotno slovensko gledališko ustvarjanje bosanskim gledališčnikom hvaležno za popularizacijo naše dramatike v svojem kulturnem prostoru. Resnično vzgled realizacije o večkrat zapisanem medsebojnem oplojevanju, o bratstvu...

V preteklosti so igralci Narodnega pozorišta že nekajkrat segli po dramatični Ivana Cankarja. V pomembnem družbeno političnem in kulturnem trenutku je režiser Peter Malec (Peter Malec je starejšim kranjskim gledališčim ljubiteljem dobro znan, saj je vrsto let uspešno kranjskim gledališčim ljubiteljem dobro znan, saj je vrsto let uspešno delal v Prešernovem gledališču) uprizoril Kralja na Betajnovi, to je bilo leta 1948, sicer pa je svojo prvo postavitev doživel Cankarjev Kralj v Banja Luki leta 1934. Ze leta 1950 se pod režijskim vodstvom Lojzeta Štandekerja na banjaluških deskah pojavijo Cankarjevi Hlapci. Do leta 1976 se Cankar ni več igral v Banja Luki, tega leta Aleš Jan uprizoril Kralja na Betajnovi, lanskega novembra pa Banjalučani uprizore Pohujšanje. Njihova postavitev Pohujšanja je diplomsko delo režiserja Nenada Bojića. Prevod je oskrbela Dora Pilković Maksimović, scenografija je delo režiserja, kostumografinja Liljana Dragović, konsultant za gib Suada Herak, lektor dr. Ismet Smalović. V znanih cankarjskih in danes že vzorčnih likih slovenske dramske literature, se nam bodo predstavili igralci: Boško Đurđević, Suada Herak, Seša Vučković, Duško Križanec, Zlata Velimirović, Dobrica Agatanović, Aga, Gordana Milinović, Olgica Latinger, Zlatko Feliks Pregl, Zlatko Stefanac, Vojislav Šakić, Koviljka Šipka, Pero Mojaš, Boro Nenić, Boris Pržulj.

Kranjski in tudi širši slovenski gledališki publikli se z nastopom gledališčnikov iz Banja Luke obeta zanimivo srečanje z uprizoritvijo klasika naše dramske literature. Pred leti je nastop bosanskega gledališča do zadnjega kotička napolnil dvorano Prešernovega gledališča. verjamemo, da bo tudi letos tako.

M. L.

Uspel koncert — V domu kulture v Smedniku je bil celovečerni koncert moškega pevskega zbora Medvođe in mešanega pevskega zbora Stane Kosec Gameljne. Pevci obeh zborov so se številnim poslušalcem predstavili z 22 pesmimi in če sodimo po navdušenem sprejemu, si takšnih nastopov še želijo. -fr

Cokle – obuvale preteklosti

Cokle so obuvale, ki je zelo praktično, vendar počasi že tone v pozabo. Stesane so s posebnim orodjem iz javorovega ali bukovega lesa in spodaj okovane z močnimi žebli. Ob njem podrsa, kar se nabere na lesenih podplatih, zgornji del cokel pa

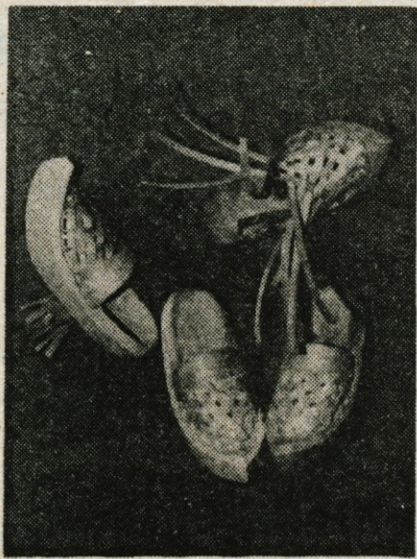

Jakob pri izdelavi mini cokle

je prekrit s sedlom in vitrami iz mecesnovega lesa ali pa z obdelano svinjsko kožo. Cokle so v vsakem oziru zelo praktične. Noge, ki tčijo v njih, se po kamnitih in ledenih poteh dobro oprimejo tal. Opetnica pa je izdelana tako, da noga ne drsi, kar je za hojo v hribovitih krajih tudi potrebno. Poleg tega, da so cokle praktične, je hoja v njih tudi zdrava.

Toda kot smo omenili, cokle počasi, toda zanesljivo tonejo v pozabo, kajti ni in ni mojstra, ki bi jih še znal izdelovati. Toda vse skupaj le ni tako črnogledno, kakor se zdi, kajti pred kratkim smo v Ratečah obiskali **Jakoba Omana**, ki se še vedno ukvarja s to obrtjo in mojstrsko izdeluje cokle. Obiskali smo ga doma pri zgornjem Brancu in imeli smo veliko srečo, kajti zmotila smo ga pri delu. Jakob je pravkar sestavljal spodnji in zgornji del cokle: sedlo in vitre ali »since«, kakor pravijo Ratečani.

»Les mora biti izbran in to bukov ali javor,« je pojasnjeval Jakob: »Zgornji del pa naj bo iz mecesnovega lesa, da je bolj izvirno, originalno. Lahko se uporablja tudi jesen ali vrba, toda ta les ni toliko trpežen. Izvirne cokle so nosili pred šestdesetimi, sedemdesetimi leti, po-

Dokončane in še nedokončane izvirne rateške cokle

tem pa so začeli za vrhni del uporabljati ustrojeno svinjsko kožo. Sedaj se cokle uporabljajo bolj poredko. Saj bi se še nosile, toda ni nobenega, ki bi jih izdeloval. Sam jih delam bolj za konjiček, in to ob slabem vremenu in zimskih večerih, drugače pa ni časa, ker je veliko dela na polju.«

Jakob je še povedal, da je izdelava cokel popolnoma ročno delo, zato se večji par cokel dela tri dni, manjši pa en dan, seveda moraš ves ta čas posvetiti samo coklam. Pri obdelavi se uporablja veliko orodja od malerina, tesla, struga, pa vse do špičaste stega dleta in kladiva za zabijanje klinov. Povrhu tega pa so potrebne še spretno roke, veliko potrpežljivosti in smisla za ročno delo. Vse to pa Jakob Oman iz Rateč ima in upajmo, da cokle le ne bodo prišle tako hitro v pozabo, samo mladi bi se morali naučiti te obrti. Dela jim nikoli ne bi manjkalo, kajti cokle so praktične in zdrave. A. Kerštan

Asfaltiranje in telefoni

V krajevni skupnosti Javornik-Koroška Bela bodo morali ustrežno urediti še precej krajevnih poti, nekaj občanov pa še čaka na telefone – Ogorčeni prebivalci Tomšičeve ceste, ki so nezadovoljni z povezavo z magistralno cesto

Javornik-Koroška Bela – Na novo izvoljeni delegati krajevne skupnosti Edi Giorgioni so se zbrali na prvi seji skupščine krajevne skupnosti in ocenili delo v minulem obdobju ter probleme, ki so še v krajevni skupnosti.

V minulem obdobju so napravili veliko dela predvsem pri asfaltiranju cest v krajevni skupnosti. Več kot 300 občanov je dobilo telefone, vse delo pa so opravili s precejšnjo pomočjo finančne soudeležbe krajanov.

Vendar bo tudi v novi mandati dobi treba precej pozornosti posvetiti prav tema dvema problemoma. Se je nekaj cest neasfaltiranih, nekaj občanov pa na telefone še vedno čaka. Predvsem bi radi telefonski priključek v naselju Javorniški Rovt in na Potokih.

Na Potokih bi poleg telefona radi tudi ustreznejšo avtobusno povezavo z Jesenicami in Radovljico. Čeprav imajo avtobusno postajališče, občani trdijo, da tod le malokateri ustavi. Vaščani Potok bi tudi radi varnejši prehod čez cesto.

Največji problem v krajevni skupnosti je gradnja iz Tomšičeve ceste na magistralno cesto. Krajanje so precej ogorčeni, kajti sedanja povezava jim podaljša čas za odhod na delo, na vlak ali šolo, razen tega pa je nevarna, ker morajo dvakrat prečkati magistralno cesto. Za izgradnjo krajanje zvedeli šele tedaj, ko delavci Cestnega podjetja za-

čeli z delom. Menijo, da je stara povezava veliko boljša, pot je bila krajša.

Krajanje z Javornika se največ omejujejo na vprašanje asfaltiranja cest in urejevanja makadamskih cest ter razsvetljave, stanovalci iz Finžgarjeve ceste pa sprašujejo, zakaj so morali sami plačati vodovodne cevi, želijo pa si, tako kot na Koroški Beli, javne telefonske govorilnice. V Javornškem Rovtu in na Potokih precej skrbijo za požarno varnost in tako bo v Roviht letos dograjen prostor za požarno orodje in prostor za razne potrebe vaščanov. Na Potokih pa bodo zgradili požarni bazen.

V krajevni skupnosti Javornik-Koroška Bela so za predsednika skupščine krajevne skupnosti soglasno izvolili Saša Mandelca, za podpredsednika Danila Svetlina, za podpredsednika svetla Lovra Brceta, za podpredsednika Staneta Podobnika. Novi člani sveta pa so Zdravko Smolej, Ivan Tušar, Janez Vilman, Milan Dornik, Zdravko Jekler, Marija Logar, Viktor Smolej, Jaka Klinar in Stane Torkar.

Krajevna skupnost Javornik-Koroška Bela bo torej tudi v prihodnjem obdobju morala razrešiti precej krajevnih problemov in si prizadevati za ustrezen družbeni standard krajevne skupnosti, ki sodi med večje krajevne skupnosti jeseniške občine. Stane Torkar

POROČILI SO SE:

Na Jesenicah sta se poročila Pavla Majc in Slavko Hrovat iz Kranjske gore; Deso Raišič in Nenad Markovič z Jesenic; Leja Kajdž in Janez Pogacar iz Sela pri Zirovnici.

V Kranju so sklenili zakonsko zvezo: Dragica Stojnovič in Mirko Panič iz Kranja; Helena Eržen in Dušan Janež iz Kranja; Darja Legan in Janko Močnik iz Celja; Nadima Bektešević in Hamdija Bajrovic iz Kranja; Anica Jenko in Alojzij Simončič iz Mavčič; Majda Hudobivnik in Stanislav Zupan iz Senčurja; Melita Marčun in Darko Lombar iz Koprice; Silva Kožuh in Mile Metelko iz Kranja; Danica Čor in Dušan Kutina iz Zabucke; Elizabeta Testen in Mirsad Saluhović z Jesenic; Lilijana Zver in Franc Maček iz Britofa; Jadranka Stubler in Slavko Rozman iz Mavčič; Irena Sodnikar in Bogdan Posega iz Kranja; Nataša Strniša in Borut Gros iz Kranja.

V Radovljici so sklenili zakonsko zvezo: Milena Smukavec in Jože Petek iz Bohinjske Bistrice; Marja Jalen in Marijan Jese iz Kranja; Erika Jelen in Leopold Pristov iz Doslave; Cecilija Kežar in Janez Jan z Bleda; Lucija Breznikar in Franc Hrovat iz Lesc; Marija Bedenk in Stjepan Divjak iz Podkorena; Alenka Vicoljo in Marjan Panič iz Ljubljane; Marija Manfreda in Dane Berce iz Radovljice; Leja Mali in Darko Marolt iz Radovljice; Magda Sušteršič in Jože Cvenkelj iz Radovljice; Darja Glavan in Franc Azman iz Radovljice ter Verena Sušnik in Tomaž Slavec iz Kranja.

VAŠA PIŠMA

PROPADEL POSKUS PRAZNOVANJA ŠTUDENTOV

Člani kranjskega kluba študentov smo nameravali 25. decembra skleniti uspešno leto s plesom, zato smo teden dni prej rezervirali 50 mest v restavraciji hotela Creina. Nekaj dni prej smo pri šefu recepcije tovarišu Bajtu znova preverili veljavnost rezervacije. Zagotovil je, da je vse urejeno in da bo za vse dovolj prostora.

Toda tisto soboto smo že ob bežnem pogledu na nabito polno restavracijo izgubili up na prazno mizo in 50 stolov. Vendar nas je zaupanje v potrjeno rezervacijo gnalo naprej in naleteli smo na 6 miz in 24 stolov »rezervirano za študente«. Ko smo pri natakarku Iztoku Štamulaku zahtevali pojasnilo za to »polovično ponudbo«, nam je odgovoril: »Če vam ni všeč, lahko greste.« Torej smo se s tem morali sprizajiniti. Mize smo hoteli vsaj združiti, da bi sedli skupaj, vendar se je omenjeni natakark pustil lep čas prositi, preden je to dovolil. Ko smo hoteli naročiti, nas je opomnil na novo pravilo, da sme naročiti le en član omizja, ki je tudi odgovoren za naročilo (očitno ima tovariš Štamulak z mladimi stvari izkušnje, od tod tudi nezaupanje).

Ves preostali večer smo tovariša domala na kolenih, in brez kančka razburjenja prosili, naj vendar postreže, a smo sedeli pretežno ob praznih kozarcih. Natakark je sedel pri sosednjem omizju ali pa v kuhinji plesal z metlo, kar mu je bilo očitno oboje pomembnejše kot gostje. Če pa se je že približal, je bil ob naših prošnjah zadirčen in prepirljiv.

Ob vsem tem se sprašujemo, kdo je odgovoren za rezervacije (šefa streže ves večer ni bilo blizu, čeprav ga hotel, kot je Creina, bržkone premore) in za vodenje osebja do gostov (želi-

mo, da primer obravnava disciplinska komisija). Oboje je v naših očeh precej oblatilo ugled hotela. Ko ne bi bilo glasbe in prijaznih članov ansambla Modrina, bi bil spomin na omenjeni večer še bolj grenak.

Klub študentov Kranj

BLEJSKI TURIZEM

Ko pridemo na Bled, se nam prvi pogled ustavi na jezeru. Izredno čista voda poleti vabi na tisoče kopalcev in tega se vsi na Bledu seveda najbolj veselijo, saj je jezerska sanacijska vojna končana. Zdaj je jezero le treba opazovati, če se čisti. Koliko je bilo samo razprav in kritik in predlogov – ali sanacije ne bi zmogli že zdavnaj prej, če ne bi bilo toliko trme, če bi priznali kdaj tudi nasprotniku, da ima prav. Pa veliko denarja bi lahko prihranili... To velja tudi za prihodnje.

Pogled proti središču Bleda vas spomni kaj hitro na letošnjo sezono in njene prve značilnosti. Večkrat slišimo in tudi sami rečemo – Bled je naš biser, vendar je izredno težko napolniti vse oboje.

Letos je bilo menda prvič, da so bil v glavni sezoni na prvem mestu Angleži – torej povsem agencijski gostje, odpadli pa so Nemci. Holandci so bili po večini zasebni obiskovalci, torej gostje, ki več dajejo in so bolj »iskani«.

Hotelirji se že bolj zavedajo, da je vso skrb in pozornost treba posvetiti kvaliteti turistične ponudbe in tu bi se dalo še marsikaj storiti. Razmislili naj bi tudi o ponudbi zasebnih sob ter o prodaji zasebnih sob ter o primestni komunalni ureditvi Bleda.

Na Bledu naj bi se tudi hitreje odločili, za kakšne nameste bi uporabili vilo Bled, prav tako pa naj bi se odločili za »peš-cono« v središču letovišča, da bi se gostje lahko mirneje sprehajali ob trgovinah in obali. Prav tako naj bi dopolnili športni center v Zaki s tenis igrišči.

Božo Benedik

Borci za samoupravni socializem

Kokrica – V lepi prenovljeni dvorani kulturnega doma na Kokrici se je v soboto zvečer zbralo veliko število borcev s tega terena na redni letni občni zbor borčevske organizacije.

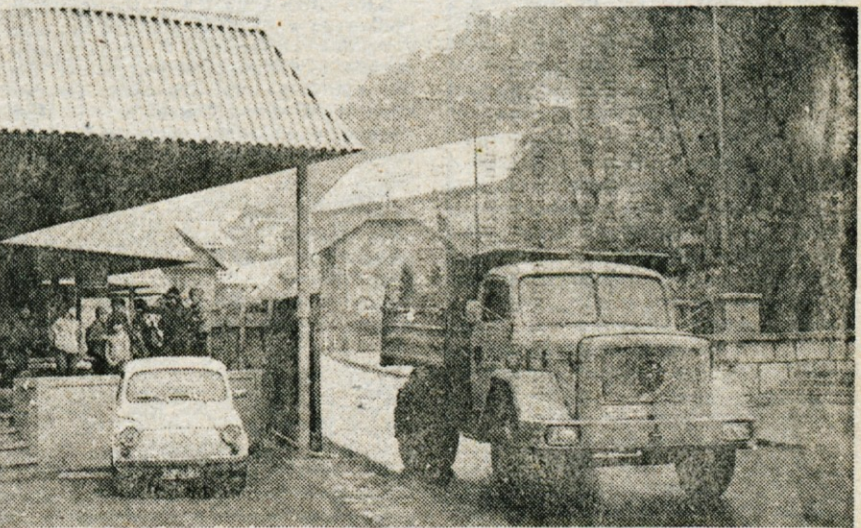
Krajevna organizacija zveze borcev Kokrica je ena večjih v kranjski občini, saj šteje 164 članov. Lani se jim je priključila tudi sekcija vojaških vojnih invalidov. Tesno je povezana z družbenopolitičnimi organizacijami in društvi v krajevni skupnosti, pa tudi z osnovno šolo na Kokrici.

Lansko leto so bili sorazmerno zelo aktivni: udeležili so se številnih proslav, organizirali so izlet na Pohorje in v Frankolovo, s prispevki članov in delovnih organizacij ter zasebnikov so kupili nov borčevski prapor, stalno spremljajo zdravstveno in socialno stanje svojih članov in jih obiskujejo, s strelskimi tekmovanji so sodelovali v programu praznovanja krajevnega praznika Kokrice in tudi ob drugih praznikih, zbirali so podatke o aktivistih OF z njihovega terena. Na vseh svojih sestankih so razpravljali tudi o neugodnem gospodarskem položaju, o negativnih pojavih, o sovražni propagandi, ki je zdaj še bolj aktivna. Vedno znova poudarjajo, da bodo borci priznavali le

samoupravni socializem in zahtevali, da naša družba proti sovražnikom našega družbenega sistema ukrepa strože, da naj posamezniki, ki so zakrivili tako stanje, odgovarjajo za svoja dejanja, da jih moramo strogo kaznovati. Posebno borci morajo biti še vedno v prvih vrstah našega družbenega življenja in bedeti nad pridobitvami naše revolucije.

Tudi o sebi so kritično spregovorili. Nekateri borci se premalo udeležujejo proslav in prireditvev, posebno pa še delovnih akcij in vedno najdejo izgovore. Razdeljevanje bonov za plin ni potekalo, kot bi moralo. Borci so se na svojem zboru odločno uprli taki obliki reševanja preskrbe. Če ljudje na odgovornih mestih niso sposobni zagotoviti normalne preskrbe, jih je treba zamenjati.

Sprejeli so tudi program dela za leto 1983. V njem so zapisali, da bodo še tensesj sodelovali z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami in krajevno samoupravo, poudarjali in razvijali bodo tradicije NOB, jih prenašali na mlade, skrbeli za to, da bodo spominska obeležja v krajevni skupnosti dobro vzdrževana, posebno skrb pa bodo namenili bolnim in ostarelim članom svoje organizacije. D. Dolenc

Jesenice – Kar precej problematična črna jeseniška točka je streha, ki so jo izvajalci del pri gradnji stanovanjskih blokov na Jesenicah pri Carinarnici kar lepo pustili, ko so odšli z gradbišča. Tod je izredno pereče predvsem za težje tovarnjake, saj streha posega na cestišče, obenem pa je brez ustrezne signalizacije. Prometna varnost je ogrožena in sprašujemo se, če se projektantom zares ne zdi vredno, da bi se popolnoma nepotrebna streha odstranila! – Foto: F. Perdan

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Kam po osnovni šoli (2)

V prejšnjem sestavku smo ugotovili, da so se izobraževalne (pokliene) namere gorenjskih osmošolcev v zadnjih treh letih občutno spremenile. Nanizali smo nekatera področja, kjer je zanimanje najbolj poraslo oziroma usahnilo. Tokrat se lotevamo razlage najpomembnejših sprememb.

V agroživlilstvu se je občutno okrepilo zanimanje za program kmetijca in živilca, delno celo za kmetijsko mehanizacijo. Nenehno poudarjanje pomena kmetijstva in predelave hrane je torej že obrodilo prve sadove, k temu pa je najbrž prispevalo še dejstvo, da smo v Kranju dobili program kmetijca.

Posebno usodo so doživle nove usmeritve, ki so se pojavile z usmerjenim izobraževanjem. Pri tem mislimo zlasti na naravoslovno-matematično, družboslovno-jezikovno in računalniško usmeritev. Ob začetku (generacija 1980–81) je bilo čutiti še precejšnje »nezaupanje« in »nejasnosti« do teh usmeritev, zato bil delež namer sorazmerno nizek. Naslednje leto je pomembno povečal in sedaj je nekako ustaljen. Velik »hrup« okoli naravoslovno-matematične usmeritve pa zanimanje očitno prej krepi kakor slabi – kakor morda nekateri pričakujejo.

Relativen upad v PTT prometu in osebnih storitvah (zlasti v frizerstvu in kozmetiki) gre v korak s stvarnimi možnostmi trenutnega oziroma srednjeročnega zaposlovanja. Kljub številnim ustrežnejšim uskladitvam namer z možnostmi pa so nekatera področja še naprej ostala premalo ali docela nezanimiva za osmošolce. To velja za gradbeno stroko in za rudarstvo, bele lise so tudi na področjih, ki so za Gorenjce manj zanimiva (papirništvo, pomorstvo, ipd.). Za deficitarno gumarstvo je namer sicer nekoliko več, a še zdaleč premalo, kar je delno posledica dejstva, da namere izvirajo le iz kranjske občine.

Ko se v družbi ocenjujejo uspehi in neuspehi usmerjanja, se najbolj pogosto uporablja splošno in znano opredelitev razmerja 70:30 med proizvodnim in neproizvodnim področjem. Menimo, da je to le dodatni in ne ključni podatek, ker boleha za številnimi pomankljivostmi. Preveč je shematičen in razzodniški. Bolj pomemben je sestav v razmerju med kadrovskimi potrebami in vpisom (namerami, prijavi) po posameznih programih, smereh in poklicih kakor zgolj celostno razmerje, ki nam lahko več zakrije kakor odkrije.

Ključni tem pomislekom smo omenjeno razmerje izračunali in ugotovili, da se je delež namer za proizvodno področje pomembno okrepil in s tem seveda znižal delež za neproizvodno področje. V prvi generaciji osmošolcev za usmerjeno izobraževanje je bilo namreč za neproizvodno področje 46,1 odstotka namer, v drugi generaciji 35,5 odstotka in letos 33,5 odstotka. Celostno razmerje se je torej v treh letih spremenilo, to je izboljšalo za 12,6 odstotka v korist proizvodnega področja. Lahko rečemo, da je mladina pri odločanju mnogo bolj prožna kakor običajno mislimo. Novim razmeram se prilagaja, čeprav še ne povsod in v zadostni meri. Seveda se bodo morale tudi razmere prilagajati mladini, sicer izid v končni posledici ne bo dober. Ali drugače – spreminjati se bo moral tehnično-tehnološki sestav in iz tega izvirajoča struktura kadrovskih potreb. Ni bistveno, da se mladina prilagaja, bistveno je, da se ne bo prilagajala napakam.

Franc Belčič

Gorenjska nočna kronika

VRATAR V ROŽICAH

Na Jesenicah pri Integralu so se hoteli znebiti močno okajenega vratarja, a možakar ni hotel domov. Verjetno se je bol žene. Miličnik pa niso poznali milosti, odločno so ga odpeljali domov. Čez čas se je pojavil na postaji milice krtač in z razbitimi očali, češ da so ga pretepli miličniki. To najbrž ne bo držalo. Bolj gotovo je, da je to vzgojno vlogo opravila žena.

SMUČI JE ZMANJKALO

Italijanska smučarka, očitno nezavajena gorenjskih tatinskih razmer na smučiščih, je zadnjič pustila dilce pred hotelom Larix v Kranjski gori. Ko se je po petnajstih minutah vrnila iz bara, jih kajpada ni bilo več. Rekreacije je bilo zanjo tistega in še nekaj naslednjih dni — konec.

STEKLENICO V GLAVO

Številno osebje kranjskogorskega hotela Lek minuli teden ni bilo kos predrzemu razgrajcu. Močno okajen je ob točilno mizo zalučal steklenico (prazno seveda), od koder se je odbila v glavo nič hudega sluteči gostji. Slednja je ujela buško, razgrajac pa brezplačno prenočišče.

ČE NE ZLEPA, PA ZGRDA

Tako so dejali blejski miličniki, ko so te dni v večernih urah nalezali na pijanca, ki je z avtom skoraj podrli kamnit zid. Na vse kriplje se je namreč branil razumnega pogovora na postaji milice, še bolj pa balončka, ki bi izmeril moč njegovih maliganov.

DVAKRATNO NEUDOBJE

Pod stopniščem stanovanjskega bloka na Dražgoški v Kranju je nedavno prenočeval klatež. Pri sicer neudobnem nočnem počitku so ga zmotili miličniki, ki so mu donudili gostoljubje v drugem, nekdove kako udobnejšem prenočišču. Očitno je bil na kranjski postaji milice pridržani brezdomec s storitvijo zadovoljen, saj ni bilo slišati nobenega negodovanja.

S SODIŠČA

Material iz nedograjenih hiš

Kljub temu, da je imel zaposlitev, je D. Škrjanc spet zavil na kriva pota — Za več tatvin je bil obsojen na dve leti in pol zapora

Vse je kazalo, da se je Drago Škrjanc, star 28 let, po poklicu strojni ključavničar, po daljši zaporni kazni dobro vključil v življenje. Dobil je zaposlitev v Iskri, sodelavci so lahko o njem povedali, da je vreden in zelo priden delavec in so mu zaupali. Vendar pa je Škrjanc iz delavnice, kjer je delal, postopoma jemal dele za skobelnik in jih shranjeval v svoji garderobni omarici, da bi jih kasneje odnesel domov. Na podoben način je že pred časom odnesel domov dele za brusilko in jo doma sestavil. Ti dve tatvini sta bili odkriti, ko so preiskovalci pri Škrjancu na podstrešju našli predmete iz dveh drugih tatvin.

Škrjanc je namreč lani julija v Sp. Besnici vlomil v nedograjeno hišo in s svojim avtomobilom odpeljal umivalnik, WC školjko, bide in škarje za rezanje pločevine. Za kopalnico so seveda manjkale še cevi za vodovodno napeljavo, zato jih je naslednji mesec sklenil poiskati v kateri od

nedograjenih hiš v Besnici. 20. avgusta ponoči se je spet pripeljal z avtomobilom in v več hišah iskal primeren material. Končno je v eni od hiš našel več cevi, odtrgal ključavnico na vratih v garažo ter cevi naložil kar na avtomobilsko prikolico, ki je bila tam. Pripel jo je na svoj avtomobil in odpeljal domov. Odpeljane stvari so bile vredne več kot 21.000 din, v prvem primeru pa več kot 8800 din. Predmeti, ki jih je odnesel iz Iskre, pa so bili ocenjeni takole: deli za skobelnik 4000 din, deli za kotni brusilni stroj pa 2400 din.

Senat Temeljnega sodišča v Kranju je Škrjancu obsodil za omenjena štiri kazniva dejanja na enotno kazen 2 let in pol zapora. Pri tem je sodišče sicer upoštevalo, da je dejanja priznal in obžaloval ter da je bila škoda povrnjena. Med obtežilnimi okolnostmi pa je sodišče moralo upoštevati, da je bil za podobna dejanja že obsojen, pa je kljub temu ponovno stopil na nepravno pot.

Ni vračal sposojenega denarja

V dveh letih si je Simon Dovžan izposodil nekaj več kot 45 milijonov starih din — Temeljno sodišče v Kranju ga je za goljufije obsodilo na enotno kazen 5 let zapora

Nekako pred dvema letoma si je začel Simon Dovžan iz Tržiča izposojati večje vsote denarja, ki jih je potreboval za življenje prek svojih možnosti. Menjavanje avtomobilov, potovanja v tujino, igranje na ruleti, vse to je zahtevalo veliko denarja. Ko je svoj avtomobil prodal, se je vozil z rent à car avtomobili, tako da je samo v dveh mesecih spomladi lani plačal Integralu in Kompasu več kot 100.000 din najemnine. Da je lahko poravnal tako visok znesek, si je pri znancu izposodil 190.000 din in mu zagotovil, da jih v najkrajšem času vrne, saj naj bi prodal avtomobil. Toda avto je dal Dovžan popravljati v Avstriji, za kar bi moral plačati okoli 100.000 din, in še carino, za kar je spet potreboval denar.

V kratkem času si je Dovžan izposodil od 19 oseb kar 458.384,50 din, vendar pa mu je uspelo dolg povrniti le trem. Ljudem se je predstavljaval kot trgovski potnik, vozil je avtomobil znamke BMW, zato navadno ni imel težav pri sposojanju. Denarja pa ni bilo nikoli zadosti za tak način življenja, saj so bili njegovi mesečni dohodki približno 10.000 din. Ker je govoril, da potuje čez mejo in obljubljal razne uvožene

aparate, so mu ljudje posojali tudi devize, da bi jim preskrbel to in ono. V resnici pa je Dovžan devize zaigral na igralnih avtomatih na Bledu ali v Avstriji. Največkrat pa je govoril, da potrebuje denar za popravilo avtomobila. Ko so ljudje začeli hoditi na dom in terjati denar, so več njegovih dolgov poravnali žena in sorodniki. Izposojene vsote, so bile različne, od nekaj stotakov do nekaj milijonov starih din.

Senat Temeljnega sodišča v Kranju je Simona Dovžana spoznal za krivega vseh 19 kaznivih dejanj goljufije ter mu odmeril enotno kazen petih let zapora, oškodovancem pa mora povrniti izposojeni denar. Ob odmeri kazni za ta dejanja je sodišče pretehtalo tako olajšilne kot obtežilne okoliščine. Upoštevalo je, da gre za veliko število goljufij v razmeroma kratkem času in da je vsota na ta način pridobljenega denarja zelo velika. Med olajšilnimi okolnostmi pa ni moglo mimo tega, da Dovžan še ni bil nikoli pred sodiščem, da je bil ves čas redno zaposlen, da ima otroke, za katere sicer finančno ni skrbel, upoštevalo pa je tudi značajske posebnosti obtoženega. Znovčan je na obravnavi vsa ta dejanja priznal in je pripravljen denar povrniti.

Za večjo prometno varnost

Prometni znaki niso poceni

Ze precej časa leži ob kranjskem pokopališču poškodovano stojalo z osvetljenimi prometnimi znaki vredno najmanj 15.000 dip. Verjetno bi se dalo še popraviti in ponovno namestiti. Foto: F. Perdan

Prometni znaki so ena temeljnih prvin varnega prometa, saj bi bil brez njih sodoben promet prenevaren in praktično nemogoč. O tem danes že marsikaj vedo tudi otroci v vrtoih. Vsa prometna signalizacija in označevanje ima ta namen, da obvešča, opozarja in varno vodi udeležence v prometu do cilja. Največ je stoječih prometnih znakov, ki pa so tudi najbolj izpostavljeni raznim poškodbam. Največ se jih uniči ali pokvari nenamerno ali pa namerno po znanih ali tudi nezanih storilcih. Če na nekem mestu, kjer bi moral biti znak, tega ni, se s tem povečuje možnost nezgode za druge udeležence v prometu. Prav zaradi tega bi se morali občani zavedati in gledati na svojo samozaščitno vlogo, ki jo imajo v prometni varnosti, preprečevati namerno poškodovanje prometnih znakov. Škoda zaradi uničenih prometnih znakov je večstranska: ne le, da se na ta način zmanjšuje prometna varnost, večja se družbena škoda, razen tega, pa je prizadeto tudi okolje. Poglejmo nekaj podatkov.

Cestno podjetje, ki oskrbuje gorenjske magistralne in regionalne ceste, porabi letno za vzdrževanje in zamenjavo znakov okoli 4 milijone din, KOGP Kranj pa za občinske ceste in mestne ulice okoli 1,2 milijona din. Vrednost posameznih znakov je različna. Trikotni ali okrogli s premerom 60 cm stanejo od 1000 do 1200 din. Smerokazi z navedbo kraja in oddaljenosti so po 1600 din, krajevne table pa po 2500 din. Prometni znaki z osvetlitvijo so od 5000 do 6000 din, ogledala 8000 din, snežni koli pa okoli 100 din komad. Snežni koli sicer ne sodijo k prometnim znakom, postavljajo pa se prav tako za večjo varnost prometa. Nepridipravi pa se jih prav tako lotevajo kot prometnih znakov. Vse navedene cene ne vključujejo tudi cen za stojala in njihovo postavitve oziroma zamenjavo.

Mrak

Vstopala v nezaklenjena stanovanja

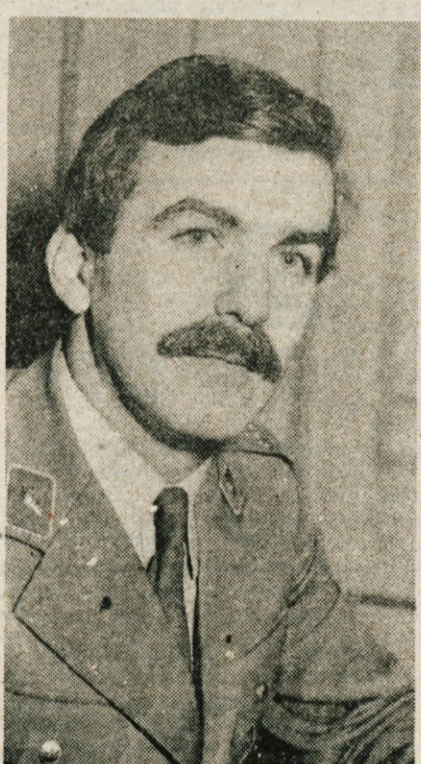
Na enotno kazen dveh let zapora je bila pred Temeljnim sodiščem v Kranju obsojena Silvana Zur iz Sp. Radovne. Lani julija je namreč v Zg. Bitnjah prišla v odklenjeno hišo ter iz žepa delovnih hlač vzela denarnico, v kateri je bilo okoli 30.000 din. Bankovce je vzela, denarnico z nekaj drobiža pa pustila. Oškodovanec je sicer tatvino kmalu opazil, vendar se mu je Zurova izmaknila, tako da je dohitel le njeno prijateljico. Zurova je namreč s prijateljico po hišah prosjčila. Le nekaj dni pred tem je prosjčila tudi na Bledu, vstopila v stanovanjsko hišo na Partizanski cesti in v kuhinji našla denarnico. Vendar je tisti trenutek stopila v kuhinjo lastnica stanovanja, zato je Zurova denarnico položila nazaj.

Na obravnavi v Kranju je sicer Zurova trdila, da je vstopila v hišo, ker je želela aspirin in da je nameravala takoj oditi, ko je opazila, da ni

nikogar. Vendar ji sodišče ni verjelo in jo je spoznalo za krivo kaznivega dejanja poskusa tatvine. Tatvino v Zg. Bitnjah je Zurova sicer priznala, vendar je trdila, da ni vzela toliko denarja. Del denarja, 8500 din je prinesla, shranit k prijateljici in ji sama povedala, da je v Zg. Bitnjah ukradla še enkrat toliko. Prijateljica ji je denar, za katerega je vedela, da je bil ukraden, shranila. Kasneje, ko je bila vabljen na postajo milice, pa ga je prinesla s seboj in izročila preiskovalcem. Sodišče ji je zaradi kaznivega dejanja prikrivanja odmerilo le pogojno kazen, pri tem je namreč upoštevalo številne olajšilne okoliščine, da še ni bila kaznovana in da mora skrbeti za prizadetega otroka. Nasprotno pa pri Zurovi sodišče pri odmeri kazni razen delnega priznanja ni našlo olajšilnih okoliščin. Zurova namreč ni bila prvič kaznovana za takšna dejanja, nova kazen pa je verjetno še ne bo spametovala.

Komandirji Postaj milice na Gorenjskem prometni varnosti

»Pomembna je prometno varnostna zavest vseh udeležencev v prometu«

Jože Ajdišek, komandir Postaje milice Jesenice — Foto: F. Perdan

Jeseniški občini se je varnost v prometu v primerjavi z minuli leti lani precej izboljšala, predvsem po zaslugi dela delavcev postaje milice in ostalih, ki si prizadevajo za večjo varnost na cestah — Manj prometnih nesreč z najhujšim izidom — Neurejene mestne ulice in nevarni cestni odseki

Jesenice — Prometni varnosti v Sloveniji posebej v minulem letu, v okviru akcije Nič nas ne sme enetiti, posvetili posebno pozornost. Organizirane so bile večje manjše akcije, posamezne postaje milice pa so sodelovale s sveti za gojo in varnost v cestnem prometu.

Med postajami milice je bila jeseniška še posebej aktivna, saj so delavci milice stalno sodelovali v raznih akcijah skupaj s svetom prometne varnosti, več akcij pa so organizirali tudi sami. Podatki so govorni in kažejo, da se je v občini lani temu, da predstavljajo Jesenice izredno ozko prometno grlo in

meta. Skupaj s svetom za preventivo in varnost v cestnem prometu so delavci postaje milice Jesenice pripravili štiri akcije tehničnega nadzora nad vozili v prometu, ostale akcije pa so potekale samostojno.

V prvi akciji smo od 27 vozil, ki smo jih poslali na tehnični pregled, kar pri 21 vozilih odkrili kakršnokoli tehnično napako, torej je bilo le šest vozil usposobljenih za vključevanje v promet, pri 19 pa so bile večje ali manjše napake.

Od skupaj 187 vozil, pri katerih smo opravili nadzor v minulem letu, jih je bilo veliko takšnih, ki so imela

večje pomanjkljivosti, če so bila stara pet let in več. Predvsem so bile pomanjkljivosti pri svetilih, le malo voznikov uporablja varnostni pas in tako dalje. Zato smo se v osmih primerih odločili za predlog za sodnika za prekrške, izrekli 9 mandatnih kazni, 21 opozoril in odvzeli sedem dovoljenj. Splošna ugotovitev je torej, da je v cestnem prometu posebno pri vozilih starejšega letnika veliko napak in pomanjkljivosti.

Veliko pozornost smo posvetili akciji pešec v prometu, saj je prometna disciplina pešcev slaba. Za Jesenice velja, da so bili do zdaj predvsem pešci udeleženi v precej prometnih nezgodah. Medtem ko je bilo lani 11 otrok udeleženi v nezgodah, le ni bilo nobenega smrtnega primera. Nasploh so ceste lani terjale manjši krvni davek, čeprav je bilo nekaj več nezgod z lažjimi ali hujšimi telesnimi poškodbami. Lani je bilo na naših cestah skupaj 83 nezgod.

Prometna varnost je boljša po zaslugi preventivnega in represivnega dela milice Jesenice in delavcev milice Kranj. Se posebej so boljše rezultati spodbudni zato, ker so jeseniške ceste precej obremenjene. Jeseničani imajo skozi samo mesto magistralno cesto, ki predstavlja ob turističnih in drugih konicah silno ozko grlo, še posebej od Čufarja do železniške postaje. In kakšne so še druge »črne« točke jeseniških cest?

»Precejšnja nevarnost je, kljub večkratnim našim opozorilom, streha pri Centru II na Jesenicah, saj sega že v prometno površino. Izvajalci so pri gradnji stolpnice delo končali in odšli, streho pa pustili brez ustrezne signalizacije in s posegom na cestni del. Hude probleme povzročajo predvsem vozilom večje nosilnosti, tovornim vozilom, polpriklonikom in priklopnikom.

Naslednji problem, nadaljuje komandir Jože Ajdišek, »je ovinek v Logu pri Kranjski gori, pri hišni številki 7. Ko cesta postane mokra in umazana, se zgodi, da je na tem

odseku tudi do sedem prometnih nesreč dnevno. Nastaja ogromna materialna škoda in samo s temi sredstvi bi že zdavnaj lahko rešili problem v Logu.

Se vedno tudi ni opravljen tehnični prevzem ceste od TVD Partizana do Javornika, saj je cesta še v zvo in gradnji, z omejitvijo hitrosti na 50 kilometrov na uro. V občini nastajajo težave zaradi prekopov in drugih del na cestah mesta. Komite za urejanje prostora izdaja odločbe o vzdrževanih delih na mestnih ulicah, po opravljenem delu pa se cesta ne uredi. Precej mestnih ulic je izredno slabo vzdrževanih z udarnimi jamami in treba bo veliko več pozornosti posvetiti ustreznemu vzdrževanju cest — zaradi varnosti in poškodovanosti vozil.

Od prometno varnostne zavesti je odvisna boljša prometna varnost, zato bomo od vseh udeležencev v prometu terjali disciplino in dosledno represivno ukrepanje. Delavci Postaje milice smo se zavzeli za večjo varnost šolskih in predšolskih otrok in v vseh vrtoih in šolah pred začetkom leta organizirali predavanja. Vse osnovne šole imajo letos prvič načrte za varen dohod v šole, opravili pa smo — ob začetku leta — skupni nadzor ter nudili ustrezno pomoč. Vse šole so organizirale prometno službo, zdaj se vključujejo v akcijo »svetleči odsevki«.

Omeniti velja še premajhno upoštevanje prometnih znakov in označb na vozišču, saj so kljub poznavanju razmer na cestah ob nesrečah udeleženi predvsem domačini. Prometno varnostna zavest mora biti boljša, ceste vzdrževane in primerno urejene, vzgoja v šolah stalna oblika dela in le tako bo v prihodnje na cestah manj nesreč, ki povzročajo precejšnjo materialno škodo in ogrožajo varnost in življenja udeležencev v prometu.

D. Sedej

ISKRA TELEMATIKA
Industrija za telekomunikacije
in računalništvo
Kranj, n.solo.

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke
DSSS TELEMATIKE objavlja prosta dela in naloge

I. — 3 PREDAVATELJEV

Pogoj: — visoka izobrazba ene izmed naslednjih smeri: elektro-
tehnike, računalništva, tehnične matematike ali fizike,
— znanje tujega jezika

Od kandidatov pričakujemo sposobnost za prenos aplikativnih
znanj ter smisel za urejanje dokumentacije. Zaželeno praksa s
področja andragogike.

II. — TEHNIČNEGA ORGANIZATORJA IZOBRAŽEVANJA

Pogoj: — višja izobrazba pedagoške ali kadrovske izobraževal-
ne smeri,
— znanje tujega jezika,
Zaželeno pedagoška praksa.

III. — REFERENTA IZOBRAŽEVANJA

Pogoj: — srednja izobrazba,
— znanje tujega jezika,

Zaželeno pedagoška praksa.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogo-
jev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Iskra Telematika, Ka-
drovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj.

**SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
GRADBINEC KRANJ**
Nazorjeva 1

Delavski svet TOZD Strojno kovinski obrati Kokrica

razpisuje na podlagi določil 66. člena statuta
TOZD delovne naloge in opravila

VODJE TOZD

Poleg splošnih zakonskih pogojev mora kandidat izpolnjevati še na-
slednje pogoje:

- da ima srednjo ali višjo izobrazbo gradbene, ekonomske, upravne,
pravne, organizacijske ali kadrovske smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj, od tega 3 leta na odgovornejših de-
lih in nalogah,
- da ima moralnopolitične in etične vrline ter aktiven odnos do razvi-
janja samoupravnih odnosov

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju raz-
pisnih pogojev 15 dni po objavi na naslov: SGP Gradbinec, Kranj,
TOZD Strojno kovinski obrati Kokrica, Kranj, Cesta na Rupo — raz-
pisna komisija.

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ

objavlja prosta dela in naloge

STROKOVNEGA DELAVCA

za organizacijo in vodenje izobraževalnih oblik s področja druž-
benega izobraževanja

Za opravljanje del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje
pogoje:

- visoka ali višja izobrazba družboslovne smeri (pravo, ekonomija,
sociologija, politologija, organizacija)
- Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom s 3 mesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 8 dneh po objavi na naslov:
Delavska univerza Tomo Brejc Kranj, C. Staneta Žagarja 1.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V SRS, Podružnica 51500 KRANJ

objavlja prosta dela in naloge

NEPOSREDNO VODENJE IN ORGANIZIRANJE DELA

na področju evidenc DPS, SIS in skladov ter vodenje evidenc
dohodkov DPS, SIS in skladov.

Kandidat za navedena dela — opravila mora imeti višjo strokovno izo-
brazbo ekonomske ali statistične smeri in 3 leta ustreznih delovnih iz-
kušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in dosežanih delovnih izku-
šnjah sprejema kadrovska služba SDK, podružnica Kranj, Trg revoluc-
cije 2, 8 dni po objavi.

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ

sprejema prijave v tečaj slovenskega
jezika, nemškega in italijanskega jezika

Pričetek tečajev v prvi polovici februarja.
Rok prijave je 31. januarja 1983.

Pismene prijave pošljite na naslov: Delavska
univerza Tomo Brejc Kranj, Staneta Žagarja 1 ali
na telefon 27-481.

SOZD ALPETOUR Škofja Loka
TOZD TRANSTURIST TOVORNI PROMET

objavlja na podlagi sklepa komisije
za delovna razmerja prosta dela in naloge

PROMETNIKA MEDNARODNEGA TRANSPORTA

- Pogoji: — SS izobrazba prometne smeri (prometni tehnik),
— od 2—3 leta delovnih izkušenj, od tega več kot 1 leto na po-
dročju transportne dejavnosti,
— pasivno znanje nemškega jezika,
— test iz poznavanja področja dela

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev spre-
jema kadrovska služba v Škofji Loki, Titov trg 4 b 8 dni po objavi.
Kandidati bodo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

**EXOTERM
KRANJ**

Komisija za odpis in odprodajo osnovnih sredstev in materiala
kemične tovarne Exoterm Kranj objavlja na podlagi sklepov de-
lavskega sveta prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- TERMOGEN (izklicna cena 15.000 din), 2 kosa
- GORILNIK (izklicna cena 5.000 din), 2 kosa,
- ČRPALKA CREINA 300 (izklicna cena 1.000 din), 1 kos
- OSEBNI AVTOMOBIL ZASTAVA 101 C, NEVOZEN,
(izklicna cena 70.000 din), 1 kos

Licitacija bo za družbeni in privatni sektor 2. februarja 1983 ob 12. uri
v prostorih delovne organizacije.

Ogled osnovnih sredstev je mogoč od 10. ure naprej na dan licitacije.
Pred licitacijo je obvezen 10 odstotni polog. Prometni davek se plača
posebej.

**GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA
TZO SLOGA KRANJ**

Komisija za delovna razmerja objavlja
prosta dela in naloge

1. BLAGAJNIŠKA DELA IN FAKTURIRANJE

Kandidati naj imajo nižjo ali srednjo šolo kmetijske ali eko-
nomske smeri in 1 leto delovnih izkušenj

Poskusno delo traja 2 meseca.
Delovno razmerje se sklone za določen čas s polnim delovnim časom
za nadomeščanje delavke na poradniškem dopustu.
Pismene prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Gorenjska kme-
tijska zadruga, Jezerska 41, Kranj.
O rezultatih izbire bodo kandidati obveščeni 15 dni po izbiri.

KEMIČNA TOVARNA EXOTERM KRANJ

Kadrovska komisija objavlja prosta dela in naloge za:

1. VEČ DELAVCEV V PROIZVODNJI
2. ENO DELAVKO ZA OPRAVLJANJE DEL
IN NALOG PAKIRANJE V SEKTORJU ZA PROIZVODNJO

Pogoji za zasedbo:

- dokončana osnovna šola,
- starost 18 let,
- poskusno delo 1 mesec.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Prijave sprejema splošni sektor Kemične tovarne Exoterm Kranj,
Struževo 66, 15 dni po objavi.

objavlja prosta dela
in naloge

UREJEVALCA
PRIREDITVENEGA
PROSTORA

Pogoj:
— dokončana osnovna
šola.

Osebni dohodek po pra-
vilniku, za obojestransko
sodelovanje za ne-
določen čas pa se bomo
odločili po dvomese-
čnem poskusnem delu.
Interesenti naj pošljejo
pismene prijave v roku
15 dni po objavi na na-
slov PPC Gorenjski se-
jem, Kranj, Savski log.

O izbiri bodo kandidati
obveščeni 30 dni po ob-
javi.

Ajdovska 2
Bohinjska Bistrica

razpisuje javno licitaci-
jo za prodajo osebnega
avtomobila

ZASTAVA 101,

letnik 1981 —
karamboliran.

Izklicna cena je
30.000 din.

POLTOVORNI AVTO ZASTAVA 616,

letnik 1977, v nevoznem
stanju

Izklicna cena je
35.000 din.

KOMBI F435 ZASTAVA

letnik 1977, v nevoznem
stanju.

Izklicna cena je
20.000 din.

Prometni davek bre-
meni kupca.

Licitacija bo 21. 1. 1983 s
pričetkom ob 14. uri v
prostorih DO Filbo, Aj-
dovska 2. Vozila si inte-
resenti lahko ogledajo
eno uro pred pričetkom
licitacije in vplačajo po-
log v višini 10 odstotkov
izklicne cene.

**RUDNIK URANA
ŽIROVSKI VRH**
v ustanavljanju
64224 GORENJA VAS —
Todraž

Komisija za delovna
razmerja DO Rudnik
urana Žirovski vrh v
ustanavljanju Gorenja
vas — Todraž objavlja
prosta dela in naloge za
nedoločen čas s polnim
delovnim časom

PRIPRAVLJALCA VZORCEV I

— 1 delavec

Pogoj:
— poklicna šola kovi-
narske, elektro ali la-
borantske smeri,
— vozniški izpit B kate-
gorije,
— do 3 mesece delovnih
izkušenj

Kandidati naj prijave z
dokazili o izpolnjevanju
pogojev in opisom dose-
žanih delovnih izku-
šenj pošljejo na gornji
naslov v roku 15 dni. O
izbiri bodo obveščeni v
30 dneh.

MALI
OGLASI

telefon
27-960

PRODAM

Prodam polovico KRAVE za v skrinjo.
Visoko 5, Senčur
Prodam več PRAŠICEV, težkih od 30 do 170 kg. Posavec 16, Podnart 12898
Prodam večje in manjše PRAŠICE.
Stanonik, Log 9, Skofja Loka 334
Prodam PRAŠICA za zakol. Rupa 11, Kranj 420

Prodam rabljeno kombinirano PEČ za kopalnico, sobno PEČICO gorenje in 32 kv. m MARMORJA »Hotavlje« za venecijanski tlak. Ogled možen vsak dan dopoldan. Naslov in oglasnem oddelku. 421
Ugodno prodam moške OBLEKE in zimsko SUKNJO. Kranj, C. JLA 20 ali tel. 22-720 422
Prodam eno leto stare KOKOŠI in rdeče KORENJE. Strahinj 68, Naklo 423
Prodam SLAMOREZNICO s puhalnikom. Ribno 31, Bled 424
Prodam MOTORNO ŽAGO in bukova DRVA. Vovk, Vrbnje 13, Radovljica. Informacije po tel. 064-70-237 425
Prodam moške DRŠALKE št. 45. Zamisa, Smlednik 45 ali tel. 27-960 dopoldan 426

MARANTZ stereo radio 2x45 W sinusa 8 ohm, SANSUI stereo radio 2x45 W 2X85 W sinusa - ohm, prodam. Telefon 21-690 v soboto in nedeljo 427
Prodam okroglo kuhinjsko MIZO in 4 STOLE. Jani Cerar, Kopalniška 4, Radovljica 428

Prodam KRAVO simentalko, ki bo konec meseca drugič teletila. Franc Fajfar, Bodešče 38, Bled 429
Prodam novo PEČ za centralno kurjavo z boilerjem, 25.000 cc. Anica Krmar, Golnik 52 430
Ugodno prodam 4 kW termoakumulacijsko PEČ. Informacije dobite pri Ražen Bosa, Jaka Bernarda 9, Bled ali telefon 77-134 431

Prodam razstegljiv kavč, dva fotelja z senim ogrodjem in mizico. Franc Košir, Pradnikovo naselje 99, Skofja Loka
Prodami mlado KRAVO s teletom ali brez. Pušavec Franc, Hudo 1, Tržič 453

KUPIM

Kušim PRAŠICA za zakol, po možnosti krmljen z domačo krmo, težkega 170 do 190 kg. Telefon 77-720 popoldan 432

VOZILA

Prodam ZASTAVO 101 C, letnik 1979. Zerovc, Srednja vas 21-v Bohinju, telefon 75-036 vsak dan od 6. do 14. uri 435
Prodam RENAULT R-10, celega ali po delih. Frelih, Brezje 33 pri Tržiču 279
FIAT 850 special in FIAT 125 PZ, prodam celega ali po delih. Gartner, Zimo 9, Selca 304

Prodam MOTOR na tri prestave, menjalnik in vsa stekla za NSU ter radiokasetofon grundig. Kokra 4, Predgorje 433
Prodam MOSKVIČ 1500, letnik 1978, ramboliran, Zg. Brnik 27, Cerklje 434
Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975, registrirano do konca aprila, cena 5 SM. 436
Prodam R-10, vozen, lahko tudi po delih. Martin Raduha, Golnik 93 437

TOYOTA 2000 mark 2, letnik 1974, prodam. Telefon 75-236 438
Prodam MOTOR APN-4, letnik 1981 nekompleten motor za MAICO 125 cross in CZ 250 brez motorja. Janez Lanovec, Goropeke 6, Žiri 439
Prodam ZASTAVO 101, letnik 1973. Zupan, C. JLA 26, Tržič 440
Prodam FIAT 850, odlično ohranjen. Telefon 77-650 441

Za dele prodam osebni avto ŠKODA 100 S, letnik 1970, motor 2.000 km generično popravljeno. Lesce, Alpska 84 442
Ugodno prodam CITROEN GS, letnik 1978. Ogled od 6. do 15. ure. Trampuš, C. JLA 29, Naklo, tel. 47-076 454
Prodam prednji blatnik za VW, letnik 1967. Rant, Juleta Gabrovska 30, Kranj, Planina II. 455

STANOVANJA

Iščem GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v centru Kranja. Ponudbe po tel. 064-28-946 zvečer 443

STANOVANJE

Iščem GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE v centru Kranja. Ponudbe po tel. 064-28-946 zvečer 443

Razpisna komisija delovne skupnosti Strokovne službe SIS družbenih dejavnosti občine Tržič na podlagi 7. člena Pravilnika o delovnih razmerjih razpisuje prosta dela in naloge

1. VODENJE STROKOVNE SLUŽBE SOCIALNEGA SKRBSTVA TRŽIČ IN DEL STROKOVNIH OPRAVIL
2. STROKOVNEGA DELAVCA SIS ZA PODROČJE SOCIALNEGA SKRBSTVA IN SOCIALNEGA VARSTVA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- pod 1. — da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo družboslovne smeri,
- pod 2. — da ima višjo ali srednjo šolsko izobrazbo družboslovne smeri,
- pod 1. — da ima opravljen ustrezen strokovni izpit
- da ima moralno-politične vrline, ki se izražajo v pravilnem odnosu do samoupravne ureditve ter sposobnosti za razvijanje samoupravnih odnosov, v razvitem čutu odgovornosti do dela
- pod 1. — morajo kandidati predložiti pisno razvojno usmeritev socialnega skrbstva v smislu določil Zakona o socialnem skrbstvu s poudarkom na reorganizaciji in izdvojitvi izvajalske dejavnosti.

Delo se združuje za nedoločen čas s poizkusnim delom pod 1. 3 mesece, pod 2. 2 meseca.

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15. dneh v zaprti ovojnici z oznako »za razpis« na naslov Strokovna služba SIS družbenih dejavnosti občine Tržič, Ul. h. Bračiča 4.

NOVO V ELGO

Krznene prevleke za sprednje in zadnje sedeže. Za udobno in prijetno vožnjo.

murka

ELGO Lesce

Prodam šrisobno STANOVANJE z ostalimi prostori v Tržiču nad Jugotehniko (I. nadstropje). Ogled vsak dan od 14.30 dalje, v soboto in nedeljo ves dan. Miodrag Ilijin, C. JLA 8/1, Tržič 444

POSESTI

Kupim smrekov GOZD do 4 ha v k.o. Skofja Loka ali v Selški dolini. Naslov v oglasnem oddelku. 445
Prodam nedokončan VIKEND. Informacije 18. in 19. januarja po 20. uri, telefon 21-514 446

ZAPOSLOTITVE

Takoj zaposlimo dve dekleti za pomoč v strežbi in v kuhinji. Gostilna »LAKNER«, Ančka Rup, C. na Brdo 33, Kranj 452

OBVESTILA

KOMPLETNE NACRTE za vse vrste gradenj lahko naročite po tel. 061-322-502 ali 061-321-809 447

OSTALO

Iščemo VARSTVO za 7-mesečnega otroka od 1. junija dalje v Kranju. Ponudbe po tel. 25-791 409
INSTRUIRAM matematiko za srednje šole. Rant, Juleta Gabrovska 30, Kranj, Planina II. 448

V popoldanskem času sem pripravljena pomagati pri ČIŠČENJU stanovanja. Ponudbe pod šifro: Gorenjska 449
Preključujem in obžalujem žaljive besede, ki sem jih izrekla proti zakoncu Eržen Mariji in Francu iz Tomincve 4 v Kranju, ker so neresnične in se jima zahvaljujem, da sta odstopila od tožbe. Marija Kavčič, Tomincve 2, Kranj 450
HISNI SVET Planina 10 išče ČISTILKO za čiščenje stopnišča. Informacije po tel. 28-932 ali pri Matijević, II. nadstropje 451

EKSAPRES OPTIKA
KRANJ
Tavčarjeva 1

(nasproti Delikatese)
Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in s specialnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega.

SE PRIPOROČAMO!

NESREČE**S POLEDENELE CESTE V PROMETNI ZNAK**

Bistrica — Voznik osebnega avtomobila Pejo Franjič, star 34 let, iz Prnjavora, sicer pa na začasnem delu v Zahodni Nemčiji, je v četrtek, 13. januarja, peljal od Podtabora proti Naklu. V Bistrici ga je zaradi neprilagojene hitrosti na poledeneli in neposipani cesti zaneslo, tako da je na robu ceste trčil v prometni znak, nato pa je avto odneslo na levo stran ceste, kjer je podrl drug prometni znak. Slednjič je avto obstal na njivi, v njem pa voznik z lažjimi in sopotnica Ivanka Pekes, stara 32 let, s hujšimi telesnimi poškodbami.

NENADOMA PRED AVTO

Kranj — Na Cesti Staneta Žagarja v Kranju se je v četrtek, 13. januarja, zgodila prometna nesreča, ker je pešec Jože Malovrh, star 53 let, doma iz Kranja, nenadoma skočil pred avto. Voznica osebnega avtomobila, 26-letna Silva Podjed iz Britofa, ki se je peljala iz Kranja proti Brniku je skušala pešca obvoziti, vendar ga je kljub temu zadela in ga na pokrovu motorja peljala na drugo stran ceste, kjer je trčila v prometni znak. Pešec je padel na cesto in se pri tem huje ranil. Odpeljali so ga v jeseniško bolnišnico.

TRČILA OSEBNI AVTO IN AVTOBUS

Mlaka — Med Mlako in Tenetišami sta v petek, 14. januarja, zaradi neprimerne hitrosti na zasneženi cesti trčila osebni avto in avtobus. Osebni avto, ki ga je vozila 25-letna Milica Zalar iz Predgorja, je zaneslo na levo stran ceste, kjer je tisti hip pripeljal avtobus. Voznik avtobusa je skušal zaviti proti sredini ceste, da bi se izognil trčenju, vendar prepozno. Vozili sta trčili, pri čemer je voznica osebnega avtomobila utrpela lažje telesne poškodbe. D. Z.

Požara**OGROMNA ŠKODA**

Dobrava — Pri Jožetu Pretnarju na Zgornji Dobravi je v četrtek, 13. januarja, izbruhnil požar na gospodarskem poslopju, nato pa se je razširil še na ostrežje stanovanjske hiše. Gospodarsko poslopje je pogorelo do tal. V hlevu je v dimu poginilo 17 ovac, krava, tele, bik in kokoši, zgorelo je 10 ton sena, slamoreznica, žitni mlin, motorna žaga, dva elektromotorja, pet kubičnih metrov hrastovih plohov, dve toni koruze ter več kubikov drv. Zgorelo je tudi ostrežje na stanovanjski hiši. Gmotna škoda po nestrokovni oceni znaša 4.500.000 dinarjev. Vzrok požara še raziskujejo.

OGENJ V KURILNICI

Rateče — V soboto, 15. januarja, je nenadoma začelo goreti v kurilnici stanovanjske hiše v Retečah, last Dušana Gvardjančiča. Domnevajo, da je požar nastal, ker je prišlo do samovžiga v kurilnici vskladiščnega premoga ali zaradi pregretja desk, s katerimi je bil ograjen premog. Požar so nemudoma omejili gasilci z Godoviča, tako da se ni razširil na ostale prostore. Gmotno škodo cenijo na 250.000 dinarjev. D. Z.

Pri zahvali za pokojnim

JANEZOM AŽMANOM

se dodatno iskreno zahvaljuje tudi pevcem iz Naklega za žalostinke

ZALUJOČA ŽENA MARICA

KOKRA n.sol.o.
DS Kranj, Poštna ulica 1

oglašja za nedoločen čas dela in naloge

GLAVNEGA KNJIGOVODJE — BILANCISTA**Posebni pogoji:**

- višja izobrazba ekonomske ali finančne smeri in dve leti delovnih izkušenj pri opravljanju tovrstnih samostojnih,
 - srednja ekonomska šola in pet let delovnih izkušenj pri opravljanju tovrstnih samostojnih del
- Kokra, n.sol.o. delovna skupnost sprejema vloge kandidatov 15 dni po objavi v Glasu.
O izboru bodo obveščeni kandidati v roku 30 dni po objavi v Glasu.

Zložljive sanke

v ELGO Lesce *murka*

Trgovska in gostinska
DO »ŽIVILA« KRANJ n.sol.o.
TOZD GOSTINSTVO in TOZD DELIKATESA

objavljata po sklepu Komisije za delovna razmerja proste delovne naloge in opravila:

A: V TOZD GOSTINSTVO:

1. več kuharjev (1 za določen čas)
2. več natararjev (1 za določen čas)

B: V TOZD DELIKATESA:

3. točaja
4. kuharja

Pogoji:**pod 1, 2 in 4**

- gostinska šola ustrezne smeri,
- 1 leto delovnih izkušenj,
- poskusno delo 2 meseca.

pod 3

- gostinska šola ustrezne smeri,
- poskusno delo 2 meseca.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi oglasa na naslov: ŽIVILA Kranj, kadrovska služba, Naklo 252. Vsi prijavljeni kandidati bodo pisno obveščeni o izidu izbirnega postopka v zakonitem roku.

ZAHVALA

Ob izgubi Psnakove mame

MARIJE LIPOVEC

iz Zg. Radovne

se zahvaljujemo vsem, ki so ji v zadnjih letih nudili pomoč pri njeni težki bolezni. Posebno zahvalo smo dolžni osebju Doma upokojencev dr. Franceta Berglja na Jesenicah. Zahvaljujemo se tudi sosedom, sorodnikom, znancem, pevcem, g. župniku, govornikom za ganljive besede ob odprtem grobu, vsem, ki ste ji darovali vence in cvetje in vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti.

ZALUJOČI VSI NJENI

Zg. Radovna, 12. januarja 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

FRANČIŠKE BALANTIČ

Rinkarjeve mame iz Zg. Dupelj

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč, izrečena sožalja in podarjeno cvetje.

Zahvalo smo dolžni zdravnikom dr. Bajžlju, ki je nudil prvo pomoč in dr. Resmanu ter osebju bolnišnice Jesenice. Lepa hvala gospodu župniku za pogrebni obred, cerkvenim pevcem in moškemu pevskeemu zboru za žalostinke. Še enkrat hvala vsem, ki ste drago mamo pospremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči: sinovi Ivan, Stane in Matevž z družinami!

Duplje, 16. januarja 1983

»Komaj pričneš, že si fertik«

Na Visokem in Lužah, v Miljah, Olševku, Hotemažah in Tupaličah se pripravljajo na zložbo 439 hektarov kmetijskih zemljišč. Parcele se bodo v povprečju povečale s 35 arov na tri hektare, kar bo olajšalo strojno obdelovanje in pocenilo hrano.

Visoko — »Zložba prinaša napredek v naše vasi; zdi se mi, da ga lahko enačimo s tistim, ko so v naših hišah prvič zasvetile luči in je voda pritekla skozi pipe.« pravi

Franc Jekovec, kmet iz Luž. Okrog pet hektarov obdelovalne zemlje ima in kar dvanajst parcel. Že predtem je razmišljal, da bi s sosedi zamenjali zemljo in bi jo imeli v večjih kosih. Zdaj se obeta zložba za širše področje. »Razumem, da se bodo nekateri kmetje težko poslovili od njiv, na katerih so poznali doma vsak kamen. Po štirideset let so delali na njih in z njimi vred doživljali razvoj našega kmetijstva. V tej navezanosti na zemljo ne gre samo za tradicijo, tudi za čustven odnos do nje, za zaljubljenost. Ko bodo kmetje to preboleli, bodo spoznali tudi prave učinke zložbe. Verjetno bo to šele čez nekaj let. Ponovna razkosanost in razdelitev zemlje mora zgladiti tudi spore, ki sedaj obstajajo zaradi ozar, poti in podobnega. Da le ne bi rodila novih razprtij,« pravi Franc in dodaja, da je večina zemlje na Lužah prve in druge kategorije. Proti Veleosovemu in Senčurju je bolj peščena, proti Olševku ilovnata. Kakovostno ni tako različna, da ne bi omogočala vsaj približno enake razdelitve. Ob vsaki novosti, četudi prinaša napredek, se pojavljajo omahljivci. Teh je tem več, čim manj vedo o njej.

»Kmetje so preslabo seznanjeni, kaj so cilji zložbe in kaj s tem pridobijo. Nekateri jo zamenjujejo celo s podržavljenjem in razlastitvijo. Tu nas čaka še veliko dela, tako naš odbor za zložbo na tem področju kot tudi krajevne konference Socialistične zveze. Čimprej bo treba sklicati sestanek z vsemi lastniki zemljišč v teh vaseh, jim razložiti cilje in namene zložbe ter jih prepričati, da ne gre za uveljavljanje osebnih namer. Ko bomo s tako miselnostjo opravili, se bo mnogo lažje prebil v ospredje tudi skupni interes. Zložba zemlje to vsekakor je!« odločno pri-

zemljo, drugim slabo in močvirnato. Te pa se vsak brani. Že tako je zemlja na olševskih poljih in travnikih dokaj različna, od humusne do

peščene,« razlaga **Janko Perčič**, kmet iz Olševka s šest in pol hektari obdelovalne zemlje v osmih kosih. »Komaj pričneš, že si fertik,« je na kratko označil sedanje negospodarno obdelovanje na razdrobljenem

bije **Jože Kveder**, kmet z Visokega in predsednik odbora za zložbo zemlje.

Olševski kmetje so se doslej dvakrat zbrali na sestanku z edino točko dnevnega reda — zložba.

»Kmetijsko živilsko kombinat Gorenjske ima v smeri od šole proti Tupaličam devet hektarov zemlje. Ob deževju se po njej pogosto razlije narasla Olševnica, ki pridere z Možjance, ter voda iz vasi. Zemljišče je zato močvirnato in na njem uspeva le travinje, ne bi pa bilo primerno za obdelovanje. Olševski kmetje predlagamo, da kombinat ostane na svojem zemljišču in da tudi ostale močvirne površine izsušijo. To bi bilo mogoče šele potem, ko bi na vsej dolžini regulirali Olševnico. Če ta dela ne bodo opravljena, bo zložba nekaterim dala kakovostno

zemljišču **Janez Brolih**, kmet iz Hotemaž, ki se je že odločil. Če bo le mogoče, bo vzlet en kos zemlje. »Obdelovanje malih površin, njiv in »zelnikov« je zamudno in še ob robeh ti zraste mnogo manj. Če je takih »klinov« več, se to občutno pozna tudi na pridelku. Na kratkih njivah s traktorjem samo obračaš in zapravljaš čas in nafto. To so razlogi, da smo hotemaški kmetje odločno »za«. Ne vem, kako bomo naredili s kozolci. Ponekod bo mogoča zamenjava, drugod jih bo treba prestaviti. Ne ogrevam se za predlog, da bi jih obdržali na sedanjih parcelah.« Brolihovi imajo šest hektarov zemlje, razdrobljene v deset kosov. Silažno koruzo imajo običajno na štirih njivah, krompir na treh. . .

Doseči gospodarno obdelovanje zemlje in na njej pridelati še več hrane kot doslej — to sta najpomembnejša cilja nameravane zložbe v šestih vaseh kranjske občine in verjetno tudi želja vsakega kmeta. Po ponovnem razkosanju se bodo parcele v povprečju povečale s 35 arov na tri hektare, kar bo pocenilo obdelovanje in pridelovanje hrane. V kranjski kmetijski zemljiški skupnosti so že izračunali, da bodo kmetje s tega področja samo zaradi zložbe vsako leto privarčevali devet tisoč litrov nafte, vsak kmet pa petino dosejanje porabe goriva!

C. Zaplotnik

Večjo vlogo stanovanjskim zadrugam

Že okrog 70 različno organiziranih stanovanjskih zadrug je danes v Sloveniji. Številne med njimi nimajo kaj prida izkušenj in ponekod jim očitajo, da bolj skrbijo za to, da graditeljem oziroma članom ni treba plačevati prometnega davka za gradbeni material, manj pa za to, da bodo skupaj pridobivali zemljišča in gradili. Vendar je združništvo marsikje tudi dobro vpeljano. To je pokazal tudi nedavni prvi posvet o združni gradnji v Ljubljani.

Predlagali so, da poleg posebnega odbora za stanovanjsko združništvo pri Zvezi stanovanjskih skupnosti poskrbijo še za ustrezen koordinacijski odbor, ki bo obravnaval čisto praktična vprašanja, s katerimi se srečujejo v stanovanjskih zadrugah. Ugotavljajo, da so v zadrugi zgrajena stanovanja sorazmerno poceni, vendar pa imajo vedno večje težave pri komunalnem opremljanju stavbnih zemljišč. Radi bi tudi dosegli, da bi združniki lahko stroške za komunalno opremljanje poravnali v sedmih letih. Vendar tudi komunalne skupnosti trenutno nimajo možnosti, da bi združnikom to omogočile.

Kljub vsemu bi stanovanjskim zadrugam morali v prihodnje nameniti večjo vlogo. Združništvo bi bilo treba podpreti že zato, ker mu pomembno vlogo namenja zlasti dolgoročni program gospodarske stabilizacije. Morda bi za začetek lahko olajšali posojilne možnosti za združni gradnjo. Združnikom pa omogočili, da bi hitreje pridobivali tudi skromneje urejena in zato cenejša stavbna zemljišča. A. Z.

Delegati se sčasoma utrudijo

Delegatske razprave na najrazličnejših ravneh se včasih krepko razvijajo, drugič gredo stvari skorajda tiho mimo, čeprav bi zaradi pomembnosti dokumentov razpravo pričakovali. Običajno so razprave žive, ko gre za stvari, ki delegate neposredno zadevajo. Ko gre za probleme kraja, v katerem živijo, ali njihovo delovno okolje.

Delegati Almir, alpske modne industrije iz Radovljice, so v občinskem zboru združenega dela krepko posegli v razpravo, ko je šlo za kritiko izvoza njihove tovarne. Obiskali smo jih in povprašali, kako delajo njihove delegacije.

V tovarni je zaposlenih 540 delavcev in delegacije za občinski zbor združenega dela imajo v temeljni organizaciji proizvodnja pletenin, v temeljni organizaciji trgovina in v delovni skupnosti skupnih služb, v občinskem zboru pa imajo dve delegatski mesti.

MARJAN ČUK, vodja delegacije temeljne organizacije trgovina: »Pred sejami občinske skupščine se v delegaciji vedno sestanemo. Včasih so razprave zelo živahne, posebej, če zadevajo našo tovarno ali kraj, kjer so delegati doma. Včasih pa gredo stvari takorekoč mimo, posebej, če gradiva nismo poprej dobro prebrali. Gradivo je včasih zelo obširno in nerazumljivo, zato ni čudno, da delegatska vnema upade. Stvari, ki zadevajo našo tovarno, obravnavamo tudi na delavskem svetu, naših sej se udeležujejo tudi odgovorni delavci. Zelo živahno je bilo delo v delegaciji, ko smo na občinski skupščini doživeli kritiko našega izvoza, saj smo menili, da ni bila upravičena.«

MILKA BLAŽIČ, namestnica vodje delegacije temeljne organizacije proizvodnja pletenin: »V delegaciji dobijo gradivo trije, štirje delegati, glede

na vsebino si razdelimo poročevalske dolžnosti. Sestanek se pred vsako sejo občinske skupščine, običajno vse tri delegacije skupaj, da nam delo vzamemo manj časa. Razprave so najbolj živahne, kadar gre za gospodarske načrte ali za stvari, ki zadevajo našo tovarno. Najbolj pa ljudje oglašajo, kadar gre za probleme kraja, v katerem živijo, posebej komunalne. Nedavno smo skupaj s skupščino zdravstvene skupnosti razpravljali o problematiki zdravstva, pri čemer smo zastopali stališče, da s obremenitve gospodarstva ne smejo povečati, temveč naj se denar drugače razporedi med samsameznimi interesnimi skupnostmi. Menim, da je delo delegatov dobro vpeto v samoupravno delovanje tovarne. Naših sej se udeležujejo vodilni delavci, pomembnejše stvari obravnavajo tudi centralni in delavski svetovni temeljnih organizacij.«

BOJAN GORJUP, vodja delegacije delovne skupnosti skupnih služb: »Občutek imam da so ljudje prenasičeni z informacijami in sestanki. V zakonodajni mandatu so zelo zagnani, naša sčasoma utrudijo, začno prebirati med zadevami in se izgubljajo v stvareh, ki jih ne zanimajo. Proti izteku mandata je tako vse več izostankov na sejah. Delegatom čisto pravim, prebrite Glasovo delegatsko stran tam je gradivo krajše in razumljivejše. Da prihranimo čas, imajo delegacije skupne sestanke, posostvujejo tudi člani delavškega sveta, sindikata in vodilni delavci. Sestanek je seveda tako temeljitejši, delo delegacij vključeno v samoupravljanje v tovarni. Delegacije se včasih sestanejo tudi po seji občinske skupščine. Lep primer za to je bil sestanke po kritiki izvoza, ki smo jo dobili na občinski skupščini.«

M. Volčjak

8000 parov na dan

Žirovska Alpina planira, da bo letos naredila kar za četrtno več obutve kot lani — Tako bodo lahko več izvažali — Dnevno naj bi naredili 8.000 parov čevljev

Žiri — Žirovska Alpina za prihodnje leto ne le spet povečuje plan izvoza, čeprav je že lani izvozila več kot 900.000 parov čevljev in jih bo letos več kot milijon, ampak tudi skokovito povečuje količinski plan proizvodnje. Letos naj bi v primerjavi z lani naredili za četrtno več. Sicer pravijo, da jih v tako povečano proizvodnjo sili ekonomska nujnost, potreba po večjem izvozu, da bodo lahko uvozili potrebne surovine, vendar se postavlja ob tem vprašanje, kako ta skok doseči.

Postavljajo namreč, da so fiksni stroški na izdelan par čevljev zelo visoki. Iz leta v leto so višji tudi v odstotkih, ne le v absolutnih zneskih. Zato so se odločili, da je treba ta gibanja preokreniti, kar pomeni, da morajo bolj gospodariti, da bodo stroški manjši. To pa lahko dosežejo le na ta način, da z istimi zmogljivostmi naredijo več.

Seveda pa je treba več obutve tudi prodati. Zato se pogovarjajo z zahodnimi kupci za večje nakupe, in to s takimi, ki bi bili pripravljene kupovati večje količine obutve v večjih serijah. Pogovori so dokaj uspešni in zato tudi tako smelo planiranje.

V proizvodnji vidijo rezerve v montažnih oddelkih, ki morajo delati s polno zmogljivostjo. Prav

tako bi lahko dopolnili polovično izmeno, ki dela na traku za proizvodnjo športne obutve in v proizvodnji obutve za po smučanju. Za uresničitev tega cilja seveda rabijo v montaži nekaj več delavcev.

Sicer pa naj bi se fizični obseg proizvodnje najbolj povečal pri manj zahtevni, to je najrazličnejši športni obutvi. Ker bodo potrebovali več gornjih delov, so se že dogovorili s kooperanti.

Glede na povečano proizvodnjo bodo seveda lahko povečali zahodni izvoz, ki je glavni, ne pa edini cilj. Tudi ostalih tržišč namreč ne smejo zanemariti in to iz dveh razlogov: tržišče je težko osvojiti in lahko ga je izgubiti, razen tega pa morajo računati tudi na dohodek, saj si morajo poleg deviz prizadevati tudi za dinarje. Ves količinski plan seveda sloni na predpostavki, da bo oskrba z materiali za proizvodnjo kolikor toliko normalna. Pri tem vedo, da Alpina ne bo nobena izjema in da bo občutila prav vse posledice sedanjih zaostrenih gospodarskih razmer. Zato bodo tudi letos, tako kot lani, sproti spremljali gospodarski položaj in se sproti prilagajali nastalim razmeram. Lani so tako uspešno, brez zastojev prebradila leto in ga tudi uspešno zaključili. L. Bogataj

Jesenice — Cestni odsek magistralne ceste skozi Jesenice od TVD Partizana do Javornika je še vedno v gradnji, čeprav so minila že leta in leta; ko se cesto obnovi. Na tem odseku večja omejitev 50 kilometrov na uro, saj tehničnega prevzema še ni. Bo minilo še nadaljnjih deset let, ko bodo morda le izvolili prevzeti ta večni odsek v gradnji? — Foto: F. Perdan

Tržni inšpektor ni imel dela

Vodja blagovnice Živila v Cerkljah Jože Podakar: V trgovini ni bilo živeti z delom in poklicem. Če si pošten in poznaš kraj ter potrebe ljudi, si zadovoljen in tudi poslovni uspeh je zagotovljen

Cerklje — Delovna organizacija Živila-Central ima v svojem številnem sestavu poslovalnic oziroma klasičnih ter samopostrežnih trgovin na Gorenjskem tudi eno blagovnico. Odprli so jo v Cerkljah 1970. leta. Marsikdo, ki je v tem času gradil ali preurejal stanovanje, jo dobro pozna. Zadnje čase, ko smo pričali občasnemu pomanjkanju različnih zelo iskanih izdelkov ali materialov, se je glas o založenosti te blagovnice še bolj razširil.

Pred dvanajstimi leti je postal vodja te blagovnice Jože Podakar. Čeprav sprva delovni pogoji niso bili najboljši, je bila blagovnica vedno dobro založena s tekstilom, obutvijo, belo tehniko, pohištvo, kolesi in športno opremo, barvami, laki in

podobnim materialom. **Jožeta Podakarja** krajani ter številni kupci na Gorenjskem in izven nje ter dobavitelji blaga dobro poznajo. Aprila letos odhaja v pokoj. »Sem redni naročnik Glasa in ga redno prebiram. Se posebno rad preberem, če napišete kaj o trgovini ali pa o planiranju. Verjamem, da se na blagovnici v Cerkljah niste spomnili, saj se celo v našem podjetju bolj spoznajo na prehrabeno trgovino, na prodajo zelenjave in na gostanstvo kot na pohištvo, štedilnike, hladilnike, televizorje in podobno. Vendar pa je bila odločitev Živil takrat zelo dobra. Morebitni pomisleki so kmalu zbledeli. Krajani

so hitro začeli posegati po pomembnem blagu. Seveda ni bil tako staven korak od začetka do uveljavitve. Ko sem prevzel blagovnico me ni prav nič skrbelo. Imel sem dovolj izkušenj in poznal sem pravilo:

v trgovini moraš živeti z delom in poklicem. Če si pošten in poznaš kraj ter potrebe ljudi, si zadovoljen in tudi poslovni uspeh je zagotovljen. Od tod naprej pa korak na težak. Tako so k nam prihajali iz različnih krajev Slovenije in vsako leto smo povečevali promet, vsi izpolnili letni plan ter nikdar nismo imeli izgube. Tako smo malo poslovno leto končali s tremi milijardi dinarjev profita. Lahko tudi rečem, da tržni inšpektor v vseh dvanajstih letih v blagovnici ni bil na službenem obisku. V njej ne bi odkril pomanjklivosti.

Blagovnica v Cerkljah je bila posebno v zadnjem času zelo dobro založena. Kako vam je to uspelo?

»Vsi v blagovnici smo si prizadevali za dobro zalogo in vedno prizadevali. Veliko so k temu pripomogli pristop in dobri odnosi z dobavitelji. Nikdar nisem imel težav v Belinki Ljubljana, LTH Srednja Loka, ljubljanski Astri, ERA in v Ljubljanski Mavrici. Vse to je bilo v Slovenijalesu. Velikokrat odločalo pravilo: če nečesa ni v Slovenijalesu, ga ne bo v Ljubljani. In če to pravilno razumim, kupec ustrežeš in hkrati prebrš druge. Res pa je, da tudi pri nas nismo vedno imeli vsega. Tako smo lani sploh ni bilo barvnih vizorjev. Prepričan sem, da bo v prihodnosti za marsikatero blago še težje. Če si rojen za trgovski poklic, res pravi trgovec, potem...«

Odhajate v pokoj. Kako boste mogli iz kože, saj ste imeli številni priznanja, da ste bil uspešen trgovec?

»Če bo potrebna pomoč, bom pomagal z nasveti ali kako drugo. Ko sem bil v Cerkljah, sem bil tudi v krajevne konference SZDL, v kateri sem delal v samoupravni komisiji za planiranje. Zelo me je veselilo, da bi lahko prevzel skrbništvo nad našo planinsko kočjo in da bi vključil v družbenopolitično življenje na Planini, kjer zdaj živim.«

A. Z.